

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 30 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, BIRŽELIS — JUNE 17, 1986

Nr. 117

Aušra Nr. 48(88)

Tarybinio kalinio memuarai

VLADAS LAPIENIS

(Tęsinys)

Padarę asmeninę kratą, čekistai pradeda žiūrėti, vartyti knygas, daiktus ir daiktus, esančius spintoje, stalčiuose, lentynose, virtuvėje, koridoriuje, lipa ant aukšto. Pagaliau jie virtuvėje nuėmė popierius ir skudurus, paima kanceliarinę rašomą mašinėlę „Optima“ ir atnešė padeda ant rašomojo stalo, prie kurio sėdi Markevičius. O Markevičius sarkastiškai nusijuokia ir pašiepiančiai sako Matulionii: „Kai sakiau atnešk man rašomąją mašinėlę, tai sakei, kad neturi.“ Markevičius nors ir prašė Matulionij atnešti rašomąją mašinėlę rašymui kratos protokolo, tačiau kai čekistai iš virtuvės ją atnešė, jis šia mašinėlę nerušė, bet, išsiėmęs iš portfelio savo rašomąją portatyvinę mašinėlę, pradėjo rašyti kratos protokolą.

Jie labai kruopščiai apžiūrėjo ne tik kiekvieną knygą, bet ir kiekvieną lapą, kiekvieną daiktą ir daiktėlį.

Į kratos protokolą įrašė knygas, dokumentus, rašomąją mašinėlę „Optima“ ir kitus daiktus paimamus į saugumą. Į šį protokolą pateko net Šapokos „Lietuvos istorija“, kuri vėliau čekistų nutarimu buvo sunaikinta — sudeginta kaip antitarybinė. O Vilniaus universiteto istorijos dėstytojai siūlė už ją net šimtą rublių! Ne kartą tarybinėje spaudoje buvo rašoma, kad kai kuriose kapitalistinėse šalyse naikinama kultūros lobiai — deginamos knygos. Nors smerkia kitus, tačiau patys čekistai naikina kultūros lobius — degina knygas.

Kratos metu nelieka nieko neliečiamo, nieko švento. Suranda nedidelį ryšulėlį, kuriame buvo „LKB Kronika“ Nr. 24 — rašoma mašinėlė

parašyta 12 egzempliorių. Aš čekistams pasakiau, kad šis ryšulėlis aš atsiėmiau pas Matulionį, todėl jis yra ne Matulionio. Markevičius kratos protokole taip ir parašė. Ir to užteko, kad mane areštuotų ir nubastų penkiais metais laisvės atėmimo.

Apie kratą daug ką būtų galima pasakyti, tačiau liaudis trumpai, bet taikliai pasako: „Ieško, ko nepadėjo“.

Dabarties žmogus ypač jautriai reaguoja į jo žmogiškojo orumo žeminimą. Sakykite, ar krata nėra žmogiškojo orumo pažeminimas? Kiekvienas žmogus turi jausti tam tikrą aplinkinių žmonių, o taip pat ir valdžios pareigūnų pagarbą. Kuo žmogus labiau išsilavinęs, turtingesnis dvasios, tuo jis jautresnis aplinkinių poelgiams ir žodžiams. Nervingumas susijęs su mūsų grauzatimi ir sielvartu — taip rašo savo straipsnyje LTSR sveikatos ministerijos vyriausias neuropatologas gyd. Č. Grizickas.

Kai užlipus čekistams, Matulionii ir vienas kvietinių daryti kratos ant aukšto, kambaryje likome trise: Markevičius, kvietinė ir aš. Kvietinė, būdama arti prie Markevičiaus, jam tyliai kalbėjo: „Jūs turbūt nežinote, kas šiuose namuose darydavosi? Čia susirinkdavo vyrai ir giedodavo įvairias giesmes, pritariant fizharmonijai ar pianinui. Ir tai buvo daug kartų...“ Markevičius taip pat tyliai jai atsakė: „Mes gerai žinome, kas šiame bute buvo daroma“. Toks Markevičiaus pasakymas irgi byloja apie tai, kad operatyviniai darbuotojai jau seniai klausėsi ir žinojo, kas darėsi Matulionio bute.

(Bus daugiau)

Černobylio avarija verčia skubėti

Maskva. — Sekmadienio „Pravda“ paskelbė, kad Černobylio elektrinės direktorius Brijuchanov ir vyriausias inžinierius Fomin buvo atleisti iš darbo. Jie neatliko, kaip reikia, savo pareigų, buvo apsileidimo, nesugebėjimų, stiprios vadovybės, organizuotumo stoka ir net neatsakingumo. Visa eilė kitų aukštų pareigūnų dar negrįžoponėlaimės į darbą. Tokių anksčiau buvo skelbta „177 komunistų partijos nariai“.

Nelaimėje žuvo 26 žmonės, liko daug sergančių. Laikraštis rašo, kad elektrinės vadovai nesugebėjo teisingai įvertinti nelaimės rimtumą ir galimų padarinių.

Sovietų spauda toliau garbina ugniagesius, jų narsą, pasiaukojimą, heroizmą. Jiems rašomos poemos, televizijoje sukurtos specialios programos.

Šią savaitę branduolinių elektrinių reikalus svarstys komunistų partijos centrinis komitetas ir pusmetinė vyriausios tarybos sesija. Birželio 6 d. Maskvoje įvyko kai kurių sąjunginių respublikų partijos vadų ir įvairių žinybų vadovų pasitarimas.

Paskelbtame oficialiame

pareiškime centro komitetas teikia didelę reikšmę tam, kad elektroenergetikos objektų paleidimo 1986 m. programa būtų besąlygiškai įvykdyta ir, atsižvelgiant į susidarantį įtemptą kuro bei energetikos balansą, šie objektai būtų kuo greičiau įsisavinti. Pabrėžta, kad ypač būtina sparčiau statyti užplanuotus energetikos agregatus, atiduoti naudoti viršplaninius generavimo pajėgumus, tiesti naujas elektrinės perdavimo linijas, rekonstruoti ir techniškai modernizuoti veikiančias elektrines.

Užsienio spaudoje matėsi daug teigimų, kad sovietų branduolinės įgajinės ir tapo pavojingos kaip tik dėl skubėjimo, „spartaus statymo“ ir „rezultatyvumo didinimo“.

„Pravdos“ pareiškime apie centro komiteto darbus sakoma, kad svarstydami klausimą, kaip užtikrinti, kad būtų įvykdyti kapitalinės statybos elektroenergetikoje planai, pasitarimo dalyviai pranešė, kokių priemonių imtasi, padarė kritinių pastabų ir pateikė siūlymų, kaip pašalinti esamus trūkumus ir silpnas vietas šioje srityje.

— Amerikoje lankosi Urugvajaus prezidentas Julio Maria Sanguinetti. Tai pirmas šalies prezidento vizitas Amerikoje po 30 metų.

Ispanijos premjeras Felipe Ginzalez pradėjo rinkiminę kampaniją baskų provincijoje, kur jis turi daug priešų. Parlamento rinkimai bus ateinančių sekmadienį. Sakoma, kad baskų provincijoje Ispanijos socialistų partija gali pralaimėti 15 vietų.

Vis dar bandoma gerinti santykius

Washingtonas. — Baltieji Rūmai patvirtino britų „Observer“ žinią, kad prezidentas Reaganas pasiuntė laišką sovietų lyderiui Gorbaciovui, siūlydamas Europoje abiejų šalių užsienio reikalų ministrų susitikimą. Jo tikslas būtų nustatyti viršūnių pasimatymo darbotvarkę. Britų laikraštis rašo, kad prezidento laišką Gorbaciovui perdavė JAV ambasadorius Maskvoje Arthur Hartman. Straipsnyje rašoma, kad Maskva dar neatsakė į šį laišką, nes Gorbaciovas esąs netikras, kokios iš tiesų yra JAV vyriausybės intencijos. Iš vienos pusės Washingtonas siūlo viršūnių susitikimą, o iš kitos — atsisako SALT II sutarties ir „kitokiais būdais didina įtempimus“.

Britų laikraštis rašo ir apie Armando Hamerio, Occidental Petroleum korporacijos prezidento, veiklą. Jis aplankė prezidentą Reaganą, atvyko į Londoną pasitarti su britų premjere Thatcher ir po to aplankė sovietų ambasadorių Londone Leonidą Zamiatiną. Hameris užtikrinęs sovietų diplomata, kad prezidentas Reaganas, nežiūrint jo viešų pareiškimų, noris susitikti su Gorbaciovu ir toliau gerinti abiejų valstybių santykius.

Praėjusią savaitę Gorbaciovas viešėjo Budapešte, kur dalyvavo Varšuvos sutarties valstybių vadų konferencijoje. Rytų bloko spaudos žiniomis, Gorbaciovui pareiškimai konferencijoje parodė, kad viršūnių konferencija dar gali įvykti, nežinūrint Maskvos „užsigavimo“ dėl JAV puolimo Libijoje balandžio 15 d. Gorbaciovas pakartojo sovietų taikos iniciatyvos siūlymus: užbaigti branduolinių ginklų bandymus ir iki šio šimtmečio galo likviduoti visus branduolinius ginklus. Jis pasiūlė sumažinti konvencijos ginklų Centrinėje Europoje, kaip jį pavadino: nuo Atlanto iki Uralo. Washingtono atsakymas į tuos siūlymus buvo gan šaltas. Čia kartojama, kad tai Maskvos propagandiniai ejiimai, skirti suskaldyti Vakarų sąjungininkus. Jie skelbiami daugiau Vakarų opinijos formavimui, tačiau Vengrijos komentatoriai įrodinėja Vakarų reporteriams, kad Gorbaciovas į išvežtinį karą jėga saraša itraukė ir iėgas. Laiko-

mės vakarinėje Sovietų Sąjungos dalyje, ko anksčiau Maskva nenorėdavo svarstyti. Derybos Vienoje dėl karo jėgų mažinimo tęsiasi jau 13 metų ir iki šiol nerodė jokios pažangos.

Stebėtojai nurodo, kad Gorbaciovas gegužės 26 d., susitikęs su Britanijos parlamento delegacija, ragino britus pradėti „naują mąstymą“, atsižvelgiant į branduolinio kosminio amžiaus realybę. Tarptautinio saugumo, pasakė jis, negalima grįsti tik savo interesais, ignoruojant kitų interesus.

Gorbaciovas pasakė, kad, jeigu Britanija oficialiai nutars likviduoti savo branduolinį ginklą, tai Sovietų Sąjunga būtų pasirengusi ekvivalentiškai sumažinti savo branduolinį potencialą. O jeigu Britanija kartu pašalintų iš savo teritorijos užsienio branduolinį ginklą, tai Sovietų Sąjunga taip pat garantuotų, kad jos branduolinis ginklas nebus nutaikytas į Britanijos teritoriją ir niekad nebus panaudotas prieš Britaniją.

Sitoks sovietų vado pareiškimas labai patiko britų nusiginklavimo judėjimui, kurio priekyje yra britų darbo partijos vadovybė.

Gorbaciovui pareiškime britų delegacijai užsimeinama ir apie planuotą Ženevos antrą viršūnių susitikimą. „Susitikimas turi vykti aplinkoje, kuri atitiktų Ženevoje sudarytų susitarimų pobūdį, o ne prieštarautų jiems“, pasakė jis.

Toliau Gorbaciovas nusiškundė dėl Washingtono reakcijos į jo taikingus siūlymus. Kai Sovietų Sąjungos iniciatyvos nusiginklavimo srityje, jos ataklumas kovoje už įtempimų mažinimą vaizduojami Vakaruose kaip „Maskvos intrigos“, kaip propaganda arba utopija, ar kaip silpnumo apraška, tai mes, pasakė Gorbaciovas, visa tai kvalifikuojame kaip ribotumą, nesugebėjimą suvokti, kokia iš tikrųjų padėtis dabartiniame pasaulyje.

— JAV vyriausybė įspėjo buvusį Filipinų prezidentą Ferdinand Marcos, kad jis nedalyvaus per daug aktyviai Filipinų politikoje, nes tuo gali pažeisti savo kaip politinio pabėgėlio teises.

Dvi kalbos apie Pietų Afriką

Roma. — Popiežius Jonas Paulius II sekmadienio kalboje pasmerkė rasinę diskriminaciją ir ragino Pietų Afrikos respublikos gyventojus atsispirti pagundai imtis smurto ir neapykantos. Jis ragino viso pasaulio katalikus susijungti maldoje už brolius Afrikoje.

Kaimyninės Zimbabvės premjeras Robert Mugabe pasakė kalbą dielei miniai. Jis ragino suorganizuoti vieną visos Afrikos valstybių kariuomenę, kuri nuverstų Pietų Afrikos režimą. Mugabe kalbėjo, kad gana Afrikos Vienybės organizacijai skelbti pamaldžias smerkimo rezolucijas, o reikia bendrai imtis ginklo, kuris sustabdytų juodųjų daugumos P. Afrikoje skerdynes. Jis kaltino prezidentą Reaganą ir premjerę Thatcher, kuriems biznio pelnas esąs svarbesnis už ekonomines sankcijas Pretorijos režimui.

Kinija erdvės raketų biznyje

Pekinas. — Po JAV daugkartinio erdvėlaivio nelaimės ir Europos „Ariane“ raketos nepasisekimų į erdvės satelitų iškelimo biznį ateina Kinija su savo „Didžiojo žygio 3“ raketą. Kinijos astronautikos ministerija paskelbė, kad ji patarnaus užsienio bendrovėms pigiau negu Amerika ar Europos agentūrai. Kinai gali orbitą pakelti 10-12 satelitų per metus. Kaina — 20 iki 25 mil. dol. už satelitą, kas yra 15 nuoš. pigiau negu „Ariane“ pakelimai.

Amerikos Terasat Inc. jau pasirašė su kinais sutartį pasiūsti į erdvės orbitą du satelitus. Vienas bus iškeltas ateinančiais metais, kitas — 1988 m. Šis biznis duos Kinijai reikalingos užsienio valiutos ir pakels kinų prestižą. Kinija jau kreipėsi keliolika valstybių, jų tarpe Britanija, JAV ir Olandija, net Indonezija, kuri su Kinija nepaliko diplomatinio ryšio.

Žem. Saksonijoje padėtis nepakito

Bona. — Vakarų Vokietijos Žemutinės Saksonijos rinkimai davė pergalę valdančiai krikščionių demokratų partijai. Balsavimai buvo laikomi politiniu barometru, rodančiu kaip laikosi kanclerio Kohl partija. Už ją balsavo mažiau

Pietų Afrikos riaušių sukaktis

Johannesburg. — Pietų Afrikoje po pavojaus padėties paskelbimo Durbane sprogo galinga bomba, užmušusi dvi baltas moteris, sužeidusi 15 žmonių. Sužaloti 48 automobiliai.

Prezidentas Pieter Botha turėjo retą susitikimą su juodu anglikonų vyskupu Desmond Tutu. Nuo pavojaus padėties paskelbimo žuvo 8 juodieji, kurių tik vienas nesusėdęs baltos policininko. Kiti žuvo nuo juodųjų rankos.

Prezidentas Reaganas ragino P. Afrikos vyriausybę leisti juodiesiems taikingai paminėti 1976 m. birželio 16-19 demonstracijas ir neramumus, kuriuose žuvo daugiau 600 žmonių. Vyriausybė tokius minėjimus uždraudė, nesitikiškama, kad jie bus ramūs. Prezidentas Reaganas paragino ir aparateido priešininkus tik taikiais būdais siekti aparateido panaikinimo. Prezidentas pridėjo, kad milijonai Pietų Afrikos piliečių trokšta teisingumo savo krašte.

Stebėtojai Pietų Afrikoje rašo, jog padėtis ten gan komplikuoja. Pats žodis aparateidas turi kelias prasmes. Paskutiniu metu socialinis-ekonominis rasių išskyrimas sumažėjo, tačiau politinis juodųjų beteisiskumas liko tas pats. Darbovietėse juodieji ir baltieji dirba šalia vienas kito. Vis daugiau atsiranda juodųjų profesionalų, specialistų, kurie gerai uždirba. Jų darbo sąlygos miestuose pagerėjo, algos pakilo, ypač užsienio bendrovių imonėse. Daug prisidėjo maistų rasių darbo unijos. Nuo 1973 metų juodųjų atlyginimų vidurkis pakilo 63 nuoš. Net kasyklose, kur daugiausia juodųjų dirba, atlyginimų santykis tarp juodų ir baltų darbininkų anksčiau buvo 1:18. Dabar tas santykis yra 1:4. Gerai apmokamas juodas automobilių pramonės darbininkas gauna 6 randus per valandą (vienas randas lygus 39 amerikietiškiems centams), kada baltas istaigos raštininkas gauna 3,75 randus per val. Iki šių metų pabaigos P. Afrikoje bus 370,000 juodųjų profesionalų ar istaigų vadovų bei pramonės administratorių. Jie tačiau iki šiol turi gyventi atskirai nuo baltųjų, turi siūsti vaikus į atskiras mokyklas ir turi gydytis atskirose ligoninėse. Vis mažėja menki, tačiau labai juoduosius erzina aparateido reikalavimai: atski-

ros valgyklos, atskiri autobusai ar išvietės. Šitokių atskyrimo aspektus kritikuoja ir liberalioji baltųjų spauda. Prieš 15 metų aukštesnioiose mokyklose mokėsi 123,000 juodųjų jaunuolių. Šiandien mokosi jau 615,000. Apie 16 nuoš. anglų kalbos universitetų studentų yra nebalti jaunuoliai. P. Afrikoje vis auga juodoji vidurinioji klasė, kurios reikalavimai auga.

Paskutinią P. Afrikos vyriausybę pradėjo daugiau kalbėti apie reformas, tačiau juodųjų laisvės kovotojai reikalauja pilnos apsisprendimo teisės, pilnos politinės galios. Svarbiausia juodųjų organizacija yra Afrikos Nacionalinis kongresas, kurio vadai sėdi kalėjimuose. Jų vietą užima nauji aktyvistai, jų tarpe nemažai komunistų. Atskirai veikia profesinės sąjungos: mokytojų draugijos, biznierių sąjungos, bažnytinės organizacijos. Kovose per paskutinius 17 mėnesių žuvo 1,100 žmonių, apie 8,000 buvo suimtų. Daug juodųjų veikėjų slapstosi. Šalia uždrausto Afrikos Nacionalinio kongreso, įsisteigė iš įvairių organizacijų (685 grupių) susidedas Jungtinis Demokratinis frontas, kuriame aktyviai veikia ir baltųjų sąjungos. Čia svarbų vaidmenį vaidina darbininkų unijos. Savo streikais ir baltųjų parduotuvių boikotais frontas suduoda stiprius smūgius baltųjų režimui ir be smurto veiksmų.

Išsivadavimo kovai nemažai kenkia juodųjų pasidalinimas į įvairias tautas ar gentis. Vien juodųjų P. Afrikoje yra 24,1 mil. Iš jų atskirose „tėvyneose“ gyvena 13,4 mil. (Iš jų „Homelands“ gyventojai negali be leidimų išvažiuoti ieškodami darbų ar geresnio gyvenimo sąlygų.)

Šalia juodųjų yra 2,8 mil. „spalvotųjų“. Iš jų 890,000 yra indų kilmės. Juodieji pasidalinę į: zulų genties (6 mil.) juoduosius, hosus (6 mil.), sothus (4 mil.), tswanus (3 mil.), tsongas (1 mil.), swazius (900 tūkstančių), vodus (600,000) ir ndebeles (600,000).

Baltųjų daugumą Pietų Afrikoje sudaro 2,9 mil. burų — afrikonų, kurie turi savo kalbą, kilę iš Olandijos. Kiti 1,9 mil. yra anglų kalbos gyventojai, jų tarpe daugiausia liberalų, geriausių suprantančių juodųjų vargus. Tačiau sakoma, kad Afrikonai greičiau galėtų rasti su juodaisiais politinį sprendimą negu anglai. Neseniai skelbti tyrimai teigė, kad trys ketvirtadaliai afrikonų patys turi „juodųjų kraujo“. Kultūrinis skirtumas tarp afrikonų ir juodųjų esąs mažesnis negu tarp juodųjų ir anglų, nors tie daugiau kalba apie aparateido panaikinimą ir mažiau laikosi jo nuostatų. Afrikonai daugiau juoduosius skriaudė ir skriaudžia, tačiau jie „geriau juos supranta“.

žmonų. Vietoj turėtų 50,7 nuoš. krikščionys demokratai gavo — 44,3 nuoš., tačiau liko stipriausia provincijos partija. Socialdemokratų atstovai gavo 42,2 nuoš. visų balsų. Koalicinė laisvųjų demokratų partija pasirodė stipriai, gaudama 6 nuoš. balsų. Šios partijos ir krikščionių demokratų atstovai turės provincijos seimelyje vieno balso persvarą 155 narių legislatoroje.

Prieš branduolinę energiją ir prieš NATO paklą kovojanti „žaliųjų“ partija surinko 7,1 nuoš. balsų, nors po sovietų Černobylio elektrinės nelaimės buvo laukiama geresnio tos partijos pasirodymo. Žemutinė Saksonija, su sostine Hanoveris, turėjo sovietų avarijos sukeltų nuostolių. Ūkininkams teko užarti jau apšėtus ir gražiai augančius javų laukus, sunaikinti daržoves.

KALENDORIUS

Birželio 17 d.: Adolfas, Benilda, Daumantas, Liudgailė.

Birželio 18 d.: Hipatijus, Marira, Tolvandas, Vaiva.

ORAS

Saulė teka 4:15, leidžiasi 7:27.

Saulėta, temperatūra dieną 75 l., naktį 55 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

ATSIPEIKĖJIMAS ŠIRDIES GEROVEI

Pamilkime darbus savo širdį labiau už karvės - kiaulės riebalus - tik tada pajęgs širdis tarnauti žmogui daug pajėgiau.

naudingų bei jai kenksmingų maistui.

Pervirsis cholesterolio kenkia širdžiai

Kiekvieno kad ir geriausio gerio visur ir visada turi būti su saiku. Ir cholesterolis nesudaro čia išimties. Žmogaus kūnas reikalauja normalaus kiekio cholesterolio ketveriopam reikalui:

1. Jis padeda suformuoti vitamino D.

2. Jis izoliuoja nervines skaidulas smegenyse ir nugaros nervuose.

3. Jis yra esminė sudėtinė dalis celių apvalkalėlio - membranos.

4. Jis padeda tulžies pasigaminime, kuri yra viena iš daugelio virškinimui reikalingų sulčių.

Cholesterolis yra vaško pavidalo riebalas. Jo perteklius gali nusėsti vidinėse arterijų sienelėse ir sukelti jų susiaurėjimą. Dėl to gaunasi širdies ataka.

Kenksmingi širdžiai riebalai yra prisotintų riebalinių rūgščių daug turintieji (saturated fats). Jie gausina cholesterolio kiekį kraujyje - sudaro juo perviršį, kuris savu keltu kenkia širdžiai per kraujagyslių - arterijų užkimšimą.

Dabar žinokime iš kur tokie kenksmingi širdžiai riebalai atsiranda: yra du tokių riebalų šaltiniai:

1. Visokia raudona mėsa - gyvulinės kilmės riebalai yra kenksmingi (prisotintieji);

2. Dvejopi augalai turi kenksmingus širdžiai riebalus: tai alyvų aliejus (olive oil) ir kokoso palmių aliejus (cocoanut oil). Žemės riešutų aliejus yra pusiau geras. Visi kitokių augalų aliejai yra naudingi širdžiai. Jie naudojami pasirenkant pagal savo skonį jiems. Tai gali būti kukurūzų aliejus, saulėgrąžų, safranų ar kitų daržovių aliejai.

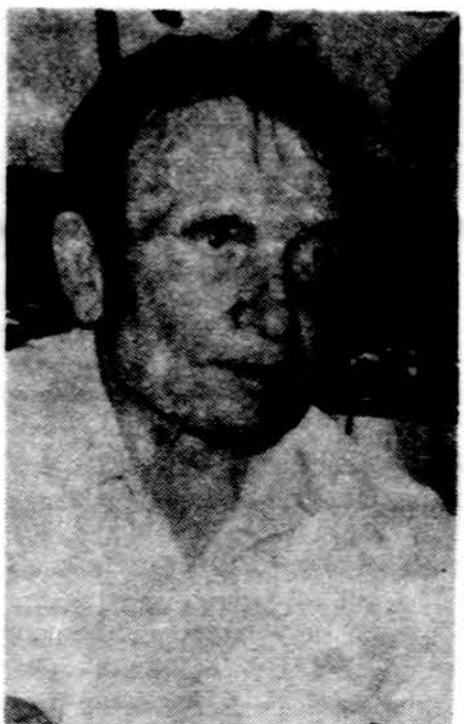
Išsina, kad mes galime saugoti savas širdis nuo sklerozės ir per ją gaunamos širdies atakos nevertodami visų gyvulinį riebalų-taukų, kaip lašinių, bekonų (oi, kaip jie skanūs, ypač su tryniais!), pieno taukų: saldaus pieno, grietinės, sviesto. Tada mažiau cholesterolio perviršius bus žmogaus kraujyje. Išidėmėkite visi tiesą, kad čia kova eina su cholesterolio perviršiumi, o ne su normaliu jo kiekiu, kuris yra žmogui, kaip minėta, net ketveriopai naudingas. Jo perviršis yra žalingas. Sakysim, su maistu žmogus gauna kasdien reikiamą jam kiekį cholesterolio. Bet jei jis suvalgo vieną trynį, ir dar su minėtais, lietuviu gomurui nepakeičiamais lašinukais, tai jis jau gauna cholesterolio dieniinę dozę su perviršiumi. O kur dar kitas visos dienos maistas - su juo dar daugiau jis cholesterolio apturi. Taip ir baigiama esti širdies sveikata per tą mūsų persivalgymą cholesteroliu.

Aišku dabar kiekvienam, kad reikia su maistu gauti cholesterolio kiekį sumažinti. Jo gausiai randasi raudonoje mėsoje, trynyje, dešrose, ypač salami, dešrelėse, kurias labai mėgsta visi tinginiai ir tinginės nemėgstancios ruošti sveiką valgį. Tokiu širdžiai peiliu esti valgydinami net mokyklų vaikų išvykose, mat jokių pastangų nereikia dešrelių paruošimui. Iš tokia niekdarbiu juokiasi dešrelių pardavėjai, o gailiai verkia mūsų visu, ypač vaikų širdys. Dabar

Gail sesuo (registruota nurse) Ona Ankiene Alvudo pažmonyje Lietuvos sodyboje praneša savo patirtį dirbant su alkoholiškais, cukriniais, teikiant pirmą pagalbą ir nuo šaltinio - šilumos nukentėjusius tvarkant. Tai uždegantis pavyzdys tokiu veikian visiems.

Nuotr. M. Nagio

Alvudo suorganizuoto Lietuvos sodyboje paskaitančiųjų būrelio vadovas sodybietis Jonas Kaušas. Jis ir būrelio nariai neišsigalintiems skaityti perduoda žinias, literatūrinius gabaliukus, juokus ir kita. Visi noriai klausosi ir yra labai patenkinti. Tai visiems sekina kultūrinė veikla.

Nuotr. M. Nagio

prasidės išvykų laikotarpis - minėti džiaugsmi ir verksmai vėl kartosis, kaip praeitomis vasaromis kartojosi. Kada mes susiprasime ir pradėsime tiems verksmams užbėgti už akių? Motinos ir mokytojos gerai pagalvokite ir liaukitės savo ir savų vaikų širdis sirgdinuos!

Maitinimės pagal medicinos nurodymus

Pats laikas dabar maitinantis liautis gomurui pataikavus. Pats laikas imti paklusti širdies ligų specialistams. Nenaudokime aliejaus taukų iš alyvų ir kokoso palmių - visuose jų pavalduose. Taip pat nenaudokime alyvų ir kokoso riešutų, kurie irgi yra viliojančiai skanūs. Nenaudokime ir kakavos.

Tą visi atsimekime ir nežiūrint kaip būtume ipratę į alyvų bei kokoso riešutų naudojimą - nedėkime jų burnon.

Išsina, kad vandeniliu persotintų (hydrogenated) riebalų (margarinų) neturėtų vartoti nė vienas dar širdį turintis lietuvis. O kuris be jų gyventi negali, tegul tas mažiau pajėgiai saugo savo širdį; jų tegul mažiau vartoja.

Kaip išsirinkti širdžiai sveiką margarina?

Daugelis skystų augalinių (daržovių) margarinių turi dalinai hydrogenotus ir skystus aliejus. Žiūrėk krautuvėje į etiketę: pirk tik tą margarina, kurio etiketės pirmoje eilėje pažymėta: „liquid vegetable oil“, ir tik antroje ar trečioje vietoje surašyta: „partially hydrogenated“.

Niekada nepirk tokio margarino, kurio etiketėje pirmoje vietoje pažymėta: „hydrogenated oil“.

Polyunsaturated oils mažina cholesterolio kiekį kraujyje. Tokie riebalai, paprastai, esti skysti augaliniai aliejai. Tokie naudingi širdžiai - daug „polyunsaturated fats“ turintieji aliejai yra kukurūzų, medvilnės sėklų (cottonseed), safranų (safflowers), sezamo (sesame seed), sojos ir saulėgrąžų aliejai.

Šio krašto širdies ligų specialistai pataria naudoti visus tuos virš minėtus aliejus vietoje kitų, virš minėtų širdžiai nenaudingų riebalų. Mat, augaliniai aliejai turi gausiai polyunsaturated riebalų. Pakartotinai atsimintina, kad ne visi augaliniai aliejai yra širdžiai naudingi. Dvejai jų yra širdžiai žalingi, todėl nevertotini. Tai alyvų ir kokoso palmių aliejai. Gi, žemės riešutų (peanutbutter) aliejus tik pusiau vartotinas, nes jis turi gausiai pirmoje eilėje širdžiai pusiau gerų „monounsaturated“ riebalinių rūgščių.

Tikrumoje, tie su „monounsaturated“ riebalinėmis

rūgštimis aliejai yra pusiau-keleje prie gerųjų. Todėl tokie naudotini tik retkarčiais maisto paskanimui. Šie pusiau-keleje esantieji gerumo atžvilgyje irgi mažina cholesterolio kiekį kraujyje, bet ne taip sėkmingai, kaip polyunsaturated aliejai.

Iš riebalų maistui tik trečdali kalorių apturime

Minėta šio krašto širdies ligų specialistų draugija pataria savo leidinyje apie mitybą, kad tik nepilną trečdali (30 procentu) kasdieninių kalorijų žmogus sunaudotų iš riebalų.

Mažiausiai dešimt procentu turi būti „polyunsaturated“ riebalų toje dienišėje riebalų porciijoje. Jokiū būdu nereikia valstieju 1906 m. birželio 9 d. Praėjus visų lietuvių panašią išveio odisėją, buvo atsidūręs su šeima Venecueloje. Vėliau su žmona ir sūnumis persikėlė į JAV-es, o dukra Angelė, ištėkėjusi už venecueliečio advokato Miguel A. Martinez, pasi-liko gyventi Caracas, Venecueloje.

Amerikoje Stapulionių šeima apsigyveno Michigan valstijoje. Turėjo skaudų išgyvenimą, kai teko laidoti jauną sūnų. Kitas sūnus, pagal tėvą Antanas, su šeima gyvena Sodus, Michigan. Išėjus į pensiją A. Stapulionis su žmona Uršule, ieškodami šiltesnio klimato, persikėlė į Hot Springs, Arkansas. Nusipirkė sklypą, statėsi namą, kuris savo išvaizda skyrėsi iš kitų namų - juo planą paruošė velionio anūkas, gyvenantis Venecueloje.

Būdamas darbštus būdo, A. Stapulionis dalį įrengimo darbų pats dirbo. Deja, žmonos liga, o vėliau jo paties pašlijusi sveikata nebeleido džiaugtis ramesniu saulėlydžiu.

Kurį laiką sergančius tėvus slaugė ir prižiūrėjo iš Pietų Amerikos atskridusi dukra. Atvažiavęs sūnus, nutarė sergančius tėvus parsivežti pas save į Sodus, Mich. Deja, nebeilgam - po savaitės tėvukas ten ir mirė. Palaidotas balandžio 29 d. Šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje.

Atsimenu, dar perėitą vasarą Antanas Stapulionis taip džiaugėsi savo anūkės Silvijos laimėjimu - ji buvo išrinkta grožio karalaitė - Miss Venezuela, o Miss Universe, Miami Floridoje rinkimuose iš 79 besiveržiančių gražuolių pateko į penkiū finalistų skaičių, lamėdama trečią vietą. Liūdna, kad Hot Springs vietovės lietuvių skaičius pradėjo retėti, tai vienas, tai kitas iškeliauja amžinybėn, palikęs paskutinę savo gyvenimo stotį.

Salomėja Šmaizienė

LIETUVIAI FLORIDOJE

Juno Beach, Florida

ABITURIENTĖS LORETOS GINCAITĖS PAGERBIMAS

Š.m. birželio 6 d. Loreta Gincaitė, Monikos ir Vytauto Gincų dukra, baigė Jupiter High School su gerais pažymiais, būdama pirmajaučių mokinių eilėje, ir kasmet mokyklos buvo apdovanojama žymeniu už ypatingą pasivymėjimą piešime.

Iš namus atvyko gausus būrys Gincų artimųjų Loretos pasveikinti šia proga. Po gausių ir skanių vaišių įvyko Loretos kūrybos paroda. Jonas Jakubauskas tuos paveikslus vis nešė iš darbo kambario pas mus į svečių kambari, o Loreta juos aiškino gražia lietuvių kalba be jokio akcento. Visa ši jos kūryba labai graži ir įdomi. Šių metų Jupiter Lighthouse ir South Florida meno galerijų parodose Loreta laimėjo pirmą ir antrą premijas. Pirmą premiją laimėjo už paveikslą, kuriame graži mergaitė (panaši į ją pati) angelo sparnais skrenda oro erdvėje, nešdama rankoje žibintą, kuriuo apšviečia broliui, skrendančiam į mėnulį kelia. Loreta su savo kūryba dalyvavo ir šių metų Lietuvių Bendruomenės mūsų apylinkės surengtoje parodoje. Gaila, kad čia nebuvo skiriamos premijos.

Loreta, paklausta, ką ji planuo-

ja toliau studijuoti, atsakė, kad studijuosianti meną South Florida aukštojo meno mokykloje. Rašytoja Vladė Butkienė pasakė trumpą kalbą apie mokslo naudingumą žmogaus gyvenime, o mes visi pakeldami šampano taures, sugiedojom Loretai Ilgiausių metų.

Mūsų kolonijos Hot Springs, Ark.

A.A. ANTANAS STAPULIONIS

Š.m. balandžio 26 d. Michigan valstijoje mirė Antanas Stapulionis, savo gyvenimo saulelaidį praleidęs Hot Springs, Arkansas. A. Stapulionis gimė Biržų apskrityje, Saločių valsčiuje 1906 m. birželio 9 d. Praėjus visų lietuvių panašią išveio odisėją, buvo atsidūręs su šeima Venecueloje. Vėliau su žmona ir sūnumis persikėlė į JAV-es, o dukra Angelė, ištėkėjusi už venecueliečio advokato Miguel A. Martinez, pasi-liko gyventi Caracas, Venecueloje.

Amerikoje Stapulionių šeima apsigyveno Michigan valstijoje. Turėjo skaudų išgyvenimą, kai teko laidoti jauną sūnų. Kitas sūnus, pagal tėvą Antanas, su šeima gyvena Sodus, Michigan. Išėjus į pensiją A. Stapulionis su žmona Uršule, ieškodami šiltesnio klimato, persikėlė į Hot Springs, Arkansas. Nusipirkė sklypą, statėsi namą, kuris savo išvaizda skyrėsi iš kitų namų - juo planą paruošė velionio anūkas, gyvenantis Venecueloje.

Būdamas darbštus būdo, A. Stapulionis dalį įrengimo darbų pats dirbo. Deja, žmonos liga, o vėliau jo paties pašlijusi sveikata nebeleido džiaugtis ramesniu saulėlydžiu.

Kurį laiką sergančius tėvus slaugė ir prižiūrėjo iš Pietų Amerikos atskridusi dukra. Atvažiavęs sūnus, nutarė sergančius tėvus parsivežti pas save į Sodus, Mich. Deja, nebeilgam - po savaitės tėvukas ten ir mirė. Palaidotas balandžio 29 d. Šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje.

Atsimenu, dar perėitą vasarą Antanas Stapulionis taip džiaugėsi savo anūkės Silvijos laimėjimu - ji buvo išrinkta grožio karalaitė - Miss Venezuela, o Miss Universe, Miami Floridoje rinkimuose iš 79 besiveržiančių gražuolių pateko į penkiū finalistų skaičių, lamėdama trečią vietą. Liūdna, kad Hot Springs vietovės lietuvių skaičius pradėjo retėti, tai vienas, tai kitas iškeliauja amžinybėn, palikęs paskutinę savo gyvenimo stotį.

SOCIALINIO DRAUDIMO NUMERIAI VAIKAMS

Socialinio draudimo raštinė Evergreen Parke praneša, kad viena firma Chicagoje pranešanti naujagimių tėvams, jog išeisiantis įstatymams, kuriame bus reikalaujama, kad tėvai, pildydami taksus įrašytų vaikų Socialinio draudimo numerius, ir siūlosi tuos numerius išrūpinti, už 10 dol. Socialinio draudimo raštinė praneša, kad tokie taksų pildymo įstatymo nėra, o norintiems raštinė numerius parūpina nemokamai. Ši firma taip pat sakanti, kad Socialinio draudimo raštinė Cook County apylinkės valdybai pranešanti, kurie vaikai šių numerių neturi. Socialinio draudimo raštinė nedaro; ji turinti duomenis tik tų, kas turi numerius. Anoji firma kitais keliais išgauna naujagimių vardus, tada atsklau-

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečią nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtą nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimus skambinti 436-5566

DR. ZIBUTE ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. - 337-1285

DR. LAURA KYRAS
2059 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Second class postage paid at Chicago, Ill.
Subscription Rates: \$53.00 - Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuveni. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atzymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur - Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00 \$19.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taipo savo nuofira. Nesuvenitų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už atskirų turinį netaisako. Skelbimų kainos prištinčiamos gavus prašymą.

ATNAUJINS LIGONINĖ

Cook apskrities finansų komisija patvirtino planą skirti dar 16 mil. dolerių užbaigti atnaujinimą apskrities ligoninės. Iš viso atnaujinimas kainuos 60 mil. dol. Darbai buvo pradėti 1978 m.

DR. VIJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Agliai nuimami ofise)
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikla 24 val.)
Val. pirm., antr., ketv., penkt.
nuo 12 iki 6 v.v.

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. - 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusiu vėni ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2002
Valandos pagal susitarimą:
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoja ir į namus.

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
TRADE CENTER BUILDING
9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills
(Ant 95th St. 1 blokas į rytus nuo Roberts Rd.)
Tel. 598-8101 Val. pagal susitarimą

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta
Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

Paklauskite apie moterišką, ką ji veikia? - Ji keršija. Paklauskite apie moterišką - motinos, ką veikia ji? Ji kenčia.

N. Mazalaitė

DR. IRENA KURAS

KŪDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ - VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 12th St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4; 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.
Tel. 436-7700

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGYS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS - CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. RAMA, M.D.

Specialybė - Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 - Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTONAS G. RAZMA

Specialybė - Vidaus ir Plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
10522 S. Cicero St., Oak Lawn, Ill.
Tel. 636-2992
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEBUTIS

INKSTŲ PUSLĖS IR PROSTATŲ CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Sešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2890, rez. 448-5545

Edmundas Vizinas, M.D., S.C.

Specialybė - Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽLJODA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Ir Černobylis

PADEDA RUSINIMUI

Černobylio branduolinės jėgains avarija parodė Sovietų ir viso pasaulio gyventojams taip labai išgarsintus Sovietų „priešakinės technikos“ trūkumus, o taip pat ir jų medicinos, socialinio aprūpinimo, organizacijos silpnąsias puses. Jeigu būtų gyvas Kinijos Mao, būtų ištaręs jo mėgtą posakį – „popierinis tigras“. Avarijos metu nukentėjo desimtys, o gal tiksliau, šimtai tūkstančių gyventojų ne tik sovietinėje Ukrainoje, bet ir kitose sovietinėse respublikose, ypač Gudijoje, Lietuvoje, Lenkijoje. Ateitis gal būtų parodys dar didesnį aukų skaičių ir siaurės bei vakarų Europoje, kur vėjas atnešė radioaktyvias medžiagas.

Nors Sovietų informacijos šaltiniai šiuo reikalu yra labai šykštūs bei tendencingi, bet ir jų informacijos nėra džiuginančios: nelaimė tokia didelė, kad jos negali nuslėpti net geriausi jų propagandistų kadrai. Partijos vadai skelbia vardus ir pavardes „didvyrių“, kurie atliko degazavimo darbus, ir peikia asmenis, kurie vengia eiti dirbti į radioaktyviomis medžiagomis apkrestas sritis, prilygindami juos karo meto desertierams. Visoje spaudoje skelbiami pranešimai apie darbininkų mitingus fabrikuose, įstajose, statybose, kolchozuose. Jų metu darbo žmonės aukoja dalį savo uždario nukentėjusiems parengti. Tuo tarpu apsiribojama pėros dienų uždariu; gaunantieji premijas, jas skiria „Černobylio fondai“. Turi aukoti ir labai mažas pensijas gaunantieji. Visuose bankuose atidaryta speciali šiam reikalui sąskaita Nr. 904.

Kiek Černobylio avarija palietė Lietuvą? Šiandien jau turime daugiau autentišką žinią bei liudijimų, nors dar nepilnų ir nevisiškai patikrintų. Radioaktyvių medžiagų banga yra gerokai palietusi Lietuvą ir Suvalkų trikampį. Minimos stiprios palietos Vilniaus, Panevėžio, Žemaitijos, Lietuvos pajūrio, Punsko - Seinų vietovės. Specialūs pareigūnai tam tikrais prietaisais matuoja radioaktyvumą. Tačiau pagalba labai maža, trūksta specialistų gydytojų, mediciniško personalo ir vaistų. Viena laiške iš Punsko rašoma, kad nesą galima gauti ir taip labai reikalingų jodo tablečių.

Bet viena bėda – ne bėda. Atsiranda daugiau rūpesčių. Po Černobylio katastrofos turėjo būti evakuota daugybė gyventojų, perkelti juos į saugesnes vietas. Tam tikras jų kontingentas buvo paskirtas ir Lietuvai. Evakuotųjų skaičius Lietuvai galys siekti šimtus tūkstančių, jeigu ne daugiau. Vien Panevėžio ligoninėje esą jau gydoma 300 radioaktyvumo paliestų asmenų. Daugybė atvežtų rusų bei ukrainiečių esą patalpinti neseniai pastatytuose daugiabučiuose namuose, nors jie dar nevisiškai įrengti. Šia proga pastebėtina, kad okup. Lietuvoje tebesiaučia didžiulė butų krizė. Jų reikalingi vietos gyventojai, užsirašę į eilę, jų laukia daugelį metų. Ir štai dabar jų „sapunoti“ butai atitenka nelaukiantiems sveikiam.

Bet priimti į savo pastogę nukentėjusį yra žmogiška – krikščioniška ir gal nieko baisaus nebūtų, jeigu, praėjus pavojui, jie vėl sugrįžtų į savo namus. Bet Lietuvos gyventojai čia įžūri didesnį pavojų. Esą ir pokario metais į Lietuvą buvo gabunami rusai „specialistai“, „administratoriai“, net darbininkai tik „laikinai“, tik, kad „padėtų atsikurti sunaikintam kraštui“. Taip ir buvo oficialiai skelbiama. Tačiau iš tiesų tai

buvo, Lenino žodžius parafrazuojant, „opiumas Lietuvos liaudžiai apgauti“. Iš tiesų visi tie rusai ir kitų slavų tautybių žmonės buvo atvežami į Lietuvą kolonizacijos tikslais. Jie čia ir nuolat apsigyveno. Antroji didelė kolonizacijos rusų banga buvo truputį vėliau, kai Lietuvoje buvo kuriamos dažniausia jokių žaliavų ir pirklėjų neturintios, taigi jau nenaudingos pramonės įmonės. Jų statybai taip pat buvo atgabenti rusai, o pastatius įmones, jau pasilikdavo jų administratorių ar darbininkais. Jiems pirmoje eilėje buvo statomi bei įrošiami butai, kad galėtų atsikviesti iš Rusijos savo šeimos narius. Ryškus pavyzdys – kai kurios Vilniaus, Mažeikių naftos, Akmenės cemento ir kitos įmonės. Prie naujai pastatytų fabriku išaugo miestai jau su dominuojančių rusų ir kitų slavų – kolonistų gyventojais.

Arba vėl. Apie 40 km į šiaurės rytus nuo Ignalinos, prie Visagino ežero, pietinėje Drūkšų ežero pakrantėje, 1975 m. Maskvos patvarkymu pradėta statyti branduolinė elektrinė. Šiam reikalui paskirti keli šimtai hektarų žemės ploto, įskaitant labai gražų mišką, kuris beatoairiškai iškristas. Pirmiausia buvo pradėta kurti gyvenvietę, pavadinta Sniečkaus vardu. Apie ją daugiau žinių yra pateikęs dr. Jurgis Gimbutas „Lietuvių enciklopedijos“ II papildymo tome, 216-217 psl. Pagal minėtą žinią, atominė elektrinė turėtų būti su 4 branduolinių šiluminiais reaktorais, po 1,5 mil. kW galios. Labai galimas dalykas, kad tai būtų didžiausia pasaulio atominė jėgainė. 1983 m. išbandymui buvo paleistas pirmasis blokas. 1985 m. turėjo būti paleistas II blokas, o visą statybą baigti numatyta 1990 m. Reikalingos turbinos ir kiti įrenginiai buvo gaminami Charkove, Sverdlovsk, Maskvoje ir kitur Rusijoje. Projektavimo viršininkas V. Akutin, jėgainės direktorius K. Zacharov, jo pavaduotojas Ivan Soldatov. Elektrinės pajėgumas labai didelis, Lietuvai ji aiškiai perdidelė. Jos teikiama energija jungiama į visos Rusijos energijos sistemą. Jėgainė ir Sniečkaus miestą statė 40 tautybių darbininkai, žinoma, daugiausia jų tarpe buvo rusų. Ir jėgainę pastatius jie čia pasilieka gyventi. 1983 m. Sniečkaus mieste buvo 15,000 gyv., dabar greičiausia miestas bus pasiekęs 20,000. Lietuvių jų skaičiuje mažai tėra. Taigi galima sakyti, kad tai Lietuvos miestas be lietuvių.

Ignalinos jėgainę pastatyta pagal tuos pačius planus, kaip buvo įruošta Černobilyje. Sovietinėje spaudoje buvo skelbiama, kad nuo jos kyla didelė tarša, nesą vėsinimo bokštų radioaktyviomis vandeniu, taigi karštas vanduo galys įsilieti į didžiulį Drūkšų ežerą. Černobylio jėgainės katastrofa parodė, kokį didelį pavojų gali Lietuva atnešti Ignalinos jėgainės galima avarija. Tokiu atveju kažin kiek Lietuvoje beliktų gyvų ir sveikų žmonių.

Ignalinos rajone įkurdintas Sniečkaus miestas ir jėgainė gerokai surisino apylinkes. Tais pačiais LE duomenimis, jei 1970 m. rajone rusai sudarė 9% gyventojų, tai 1979 m. jų buvo jau 19,7%, o per tą laiką rajono lietuvių skaičius nuo 79% nukrito iki 64,3%.

Taigi branduolinės jėgainės Lietuvai labai didelis pavojus. Jau dabar jos neša kolonizaciją rusais, galimas ligas. O ateityje gali tecti už jų teikiama energija sumokėti dar didesnę – tautos gyvybės kainą.

b.k.u.

ŠVENTOJI ŠEIMYNA IR KRISTAUS ISTORIŠKUMAS

PREL. L. TULABA

Lietuvoje sovietų lietuvių kalba leidžiamas žurnalas „Tarybinė Moteris“ 2 ir 3 numerioje 1986 metų atspausdino Vlado Balkevičiaus straipsnį „Šventoji Šeimyna“. Autorius pripažįsta, kad maža yra žinių apie Šventą Šeimą. Tačiau drįsta reikšti savo ironišką nuomonę apie Jėzaus dieviškumą ir Švenčiausios Motinos nekaltumą.

Redakcija iš savo pusės pridėda prierašą, kad dėl Kristaus asmenybės girtijamasi. Mat, vieni jį laiką istorine, o kiti mitologine asmenybe!

Palikime sovietų mokslininkus jų abejonišume. Tik klausime, nuo ko žurnalas skaito savo užduotą datą 1986? Nuo legendinio ar istorinio Kristaus? Tenkinamės vien šia pastaba. Nėra reikalo įrodinėti Kristaus istoriškumą, kai neigiamas istoriškumo neturi jokio rimto pagrindo, kai net pats autorius mini faktus, kurie vienu ar kitu būdu patvirtina istoriškumą.

Autorius cituoja žydų padavimo ir apokrifinių raštų kai kuriuos teigimus, kad Marija buvo iš prievartauta ir taip pradėjusi Jėzų. Tačiau jis pats šiems teigimams neteikia istorinės vertės. Tai laiko tik nuogirdomis. Jis bevelija neigti antgamtinį Jėzaus pradėjimą ir Marijos skaistybę, remiantis kai kuriais evangelijų tekstais.

Visų pirma cituoja Mato evangelijos tekstą, kur sakoma: „Ji pagimdė sūnų, jam (Juozapui) jos nepažinus“ (Mt 1, 25). Graikiškame tekste vartojama žodis „oti“ – iki. Todėl kai kas verčia: „Juozapas jos nepažino, iki ji pagimdė sūnų“. Vladas Balkevičius iš čia daro išvadą, kad po Jėzaus gimimo Juozapas ir Marija bus gyvenę normalu moterystės gyvenimą ir turėję daugiau vaikų. Tačiau autorius tikriausiai nežino, kad graikiškas „oti“ dažnai turi nurodomąją o ne priešpastojamą prasmę. Šiame tekste evangelistas siekia vien pabrėžti, kad Juozapas nėra tikras Jėzaus tėvas, kad Marija jį pradėjo iš Šv. Dvasios pirma, ne po Juozapas ją pasigabeno kaip žmoną į savo namus.

Autorius savo teigimą, kad Marija ir Juozapas bus turėję daugiau vaikų ir Marija nebus pasilikusi mergystės stovyje, kaip tai moko Bažnyčia, remia dar kitais evangelijų tekstais.

Jėzus vadinamas pirmgimiu (Lk 2, 7). Tačiau tai nereiškia, kad Marija bus turėjusi kitų vaikų. Iš to tik seka, kad Jėzus turėjo pirmgimio privilegijas ir pareigas. Mat, pagal Mozės įstatymą kiekvienas pirmgimis

Izraelyje turėjo privilegiją atstovauti bei užtikrinti šeimos tęstinumą. Be to, jis buvo laikomas išimtinai priklausęs Dievui ir turėjo būti išperkamas specialia auka, prisimenant Izraelio pirmgimių išgelbėjimą Egipte. (Plg. Is 34,19; Kun 27, 26; Sk 3, 13; Lk 2,23). Ir viengimis pas žydus buvo vadinamas pirmgimiū dėl jam priklausančių specialių teisių. Iš tikrųjų gi Jėzus evangelisto Jono yra tituluojamas kaip viengimis iš Tevo (Jon. 1, 14).

Evangelijose kalbama apie Viešpaties brolius. Evangelistas Matas (Mt 13, 55) išvardina keturis vadinamuosius Jėzaus brolius. Apie tariamus Viešpaties brolius: jų kilmę ir apaštališką veiklą parašiau disertacijoje Šv. Rašto daktaro laipsniui gauti. Todėl šiuo klausimu galiu pasakyti moksliskai pagrįstą teigimą. Cituojamieji Viešpaties broliai buvo iš tikrųjų Jėzaus pusbroliai, būtent Juozapo brolio Kleofo ir jo žmonos Marijos vaikai. Tai liudija tradicija. Tai aišku iš pačių N.T. tekstų. Evangelistas Morkus mini, kad Velykų rytą skubėjo prie kapo tarp kitų moterų ir Marija, Jokūbo motina. Jokios kalbos nėra, kad čia turima mintyje Jokūbas, Viešpaties brolis, apaštalas ir pirmasis Jeruzalės vyskupas, kuris pirmineje Bažnyčioje buvo laikomas Bažnyčios kolona ir statomas šalia Petro (Gal 2,9). Evangelistas Jonas teigia, kad ant Kalvarijos kalvos prie kryžiaus stovėjo Jėzaus Motina, jos sesuo Marija Kleopienė ir Marija Magdalena (Jon 19, 25). Marija Kleopienė iš tikrųjų buvo Švenčiausios Motinos brolienė, o ne sesuo, būtent Juozapo brolio Kleofo žmona. Hebrajų kalba yra neturtinga žodynu. Brolio ir sesers titulus buvo nurodomi ne tik tikrieji broliai, bet ir giminaičiai, o kartais net ir bendrai artimieji. Jų ir mūsų žmonių kalboje neretai pusbroliai ir pussesterės nurodomi bei vadinami broliais, seserimis.

Kiek žinome iš padavimo, Marija buvo vienturtė dukterė ir gimė, kai tėvai buvo jau senyvo amžiaus. Todėl Jėzui, pradėjus viešą gyvenimą, tėvai tikriausiai jau buvo mirę, ir ji iš artimųjų turėjo tik Juozapo brolio šeimą; ir o pats Juozapas neabejotinai jau buvo miręs. Štai kodėl Jėzus ir dieviškoji Motina buvo tapnūose ryšiuose su artimais gimininga Kleopo šeima ir vadinamais Viešpaties broliais.

Nežiūrint artimų ryšių su vadinamais broliais, Jėzus, prieš mirdamas ant kryžiaus, savo švenčiausią Motiną pavedė mylimiausio savo mokinio apaštalo Jono globai (Jon 19, 26s). Tai būtų nesuprantama, jei vadinamieji broliai būtų buvę tikrieji jo broliai – Marijos sūnūs.

Marija Jėzaus viešojo gyvenimo eigoje atsilankydavo pas jį kartas nuo karto, lydima vadinamųjų brolių. Tai visai suprantama. Pas žydus anuomet nebuvo priimta, kad moteris viena kur nors keliautu. Ji buvo priversta prašyti giminaičių, kad ją palydėtų. Juo labiau, kad trys iš minimų Viešpaties brolių, būtent Jokūbas, Simonas Ululasis ir Judas Tadejus buvo iš dvilikos apaštalų tarpo.

Vladas Balkevičius, improvizuotas egzegetas, tariasi galįs teigti, kad evangelisto Jono pastaba, jog net jo broliai netikėjo jį, esą įrodymas, kad tai buvo tikri broliai. Gerai pažįstu minimą tekstą. Bet iš jo jokiū būdu neseka tai, ką teigia V. Balkevičius. Giminaičiai žinojo, kad Jėzus gal žadėtasis Mesijas. Bet jie, kaip ir visi žydai, turėjo klaidingą Mesijo supratimą. Jie laukė daugiau politinio, o ne dvasinio išgelbėtojo. Jie ragino todėl, kad jis viešai reikštųsi: rodytųsi minios, sukeltų jose entuziazmą, kvieštų į kovą prieš romėnus. Žodžiu, Jėzaus giminaičiai buvo suinteresuoti, kad jis siektų rodytis esąs Mesijas, bet neturėjo tikro supratimo, nei koks iš tikrųjų turis būti Mesijas, nei kad jis yra tikrasis Dievo Sūnus. Tai apaštalai pamazū suprato ir įtikėjo.

Stebina ypatingai autoriaus aiškinimai, kad esą Jėzus buvęs negerbiamas ir negerbiantis savųjų. Teigimas, kuris rodo V. Balkevičiaus neišmanymą. Išgalvotas teigimas, kad Jėzus, jaunuolis, nerespektavęs tėvų. Cituoja Luko evangelijos tekstą apie dvilikamečio Jėzaus pasilikimą Jeruzalėje ir atradimą šventykloje (Lk 2, 41ss). Jėzų tėvai atrado o kur pasilinksminimo namuose, o šventykloje. Čia jis buvo Rašto žinovų tarpe ir savo stebino savo išmintimi. Į švenčiausios Motinos priekaisią Jėzus atsakė, ją ramindamas ir primindamas, jog neturėtų dėl jo turėti baimės, kadangi žino, kas jis esąs. Dievo Sūniu negali nieko pavojingo atsitioti. Prie to dar evangelistas, kuris visa sužinojęs iš pačios Marijos, priduria pastabą: „Jis leidosi su jais žemyn, atvyko į Nazaretą ir buvo jiems klusnus. Jo motina laikė visa tai širdyje. O Jėzus brenė iš-

mintimi, metais ir malone pas Dievą ir pas žmones“ (Lk 2, 51s). Tai aiškus liudymas, kad jaunuolis Jėzus savo elgesiu buvo pasigėrėjęs ne tik tėvams, bet ir visiems, ne tik žmonėms, bet ir dangiškam Tėvui.

Pagal autorių, Jėzus nepagarbiai atsinešęs į savo Motiną. Cituojama tekstas, kur Išganytojas kreipiasi į savo Motiną, vadinamas ją moteriške (Jon 2, 3s). Tai įvyko Galilėjos Kanoje vestuvių proga. Tačiau tai rodo tik V. Balkevičiaus lingvistinį neišmanymą. Hebrajų kalboje žodis „moteris“ turi ir perkeltą prasmę: yra pagarbos titulas. Panašiai kaip italų kalboje donna gali pažymėti kiekvieną moterį, bet gali būti naudojama kaip garbės titulas, atliepantis angliškam lady. Jėzus iš švenčiausią Motiną kreipėsi žodžiu „moteriškė“, kai ją pavedė apaštalo Jono globai. Šiuo didžios meilės momentu Jėzus tikrai nestokojo savo Motinai pagarbos (Plg Jon 19, 26).

Nestokojo pagarbos ir sūniškos meilės savo Motinai Kristus nei tada, kai, išpėtas, jog jo laukia Motina ir broliai, pareiškė, jog jo artimieji yra visu pirma tie, kurie vykdė dangiškojo Tėvo valią (Mt 12, 50). Šia proga šiais žodžiais Jėzus siekė pabrėžti, jog dvasiniai ryšiai yra pranašesni už fizinius, jog virš visko privaloma palaikyti ryšius su Dievu ir jokiū būdu nestatyti žmogiškų, nors ir brangiausių, ryšių virš Dievo.

V. Balkevičius su pasitenkinimu teigia, kad nepagarba ir svertimumas šv. Šeimoje buvęs abipusis, būtent ne tik Jėzus nepaisęs savųjų, bet ir savieji nepagarbiai atsinešę į jį. Cituoja jau minėtą evangelisto Jono tekstą, kur sakoma, kad jo broliai netikėjo jį. Autorius neišmanymas aiškina šią evangelisto pastabą, tartum broliai tyčiojosi iš Jėzaus, ragindami jį eiti į Jeruzalę ir rodytis savo mokslu ir darbais viešumoje. Viešpaties giminaičiai iš tikrųjų ne tik nesityčiojo iš Jėzaus pristatymo Mesiju, bet buvo labai suinteresuoti, kad jis galimai daugiau rodytųsi esąs Mesijas. Todėl ragino jį eiti į Jeruzalę ir ten viešai prisistatyti kaip toks, kad gautų tautos vyresniųjų, bet ypač minios pritarimą.

Tačiau jie turėjo klaidingą Mesijo supratimą. Jie laukė Mesijo, kaip mokė Rašto žinovai, būtent, kuris išlaisvins tautą iš politinės priespaudos. Jie netikėjo į Jėzų-mesiją, kokį iš tikrųjų pranašai buvo nusakę ir koks jis tikrai pasirodė, būtent kuris turėjo kentėti ir per kančią į mirtį ant kryžiaus įvykdyti atpirkimą, laiduojant dvasinį išlaisvinimą iš nuodėmių. Net ir apaštalai bei artimiausieji mokiniai iki paskutinio momento, prieš pat įžengiant į dangų, tikėjo

ir laukė, kad Jėzus išlaisvins tautą iš politinės priespaudos ir įsteigs savo mesijantinę karalystę. (Plg. Lk 24, 18ss; Apd 1, 6s).

Minimieji Viešpaties broliai sekė Jėzų. Trys iš jų, kaip minėjome, neabejotinai buvo pašaukti į dvilikos apaštalų tarpą. Visa Kleopo šeima palaikė tamprusius ryšius su Švenčiausia Motina ir drauge su ja rūpinosi Jėzumi, stengėsi jam padėti. Jie sekė ir buvo su juo iki paskutiniųjų jo gyvenimo valandų, iki mirties ant kryžiaus. Po prisikėlimo Jėzus pasirodė Marijai Kleopienei drauge su kitomis moterimis, atskubėjusiomis prie kapo. Pasirodė taip pat Kleopui pakeliui į Emaus (Lk 24, 10, 18ss). Dar atskirai pasirodė Jokūbui, žymiausias iš vadinamųjų Viešpaties brolių (1 Kor. 1, 1ss). Šis pastarasis tapo pirmuoju Jeruzalės vyskupu (Apd 15, 18ss; Gal 1, 19; 2, 9). Jis mirė 62 metais po Kr. Jeruzalėje. Buvo žydų numustas nuo šventyklos ir galutinai užmuštas lazdomis. Po jo antroju Jeruzalės vyskupu tapo jo brolis Simonas. Ir šis mirė kankinio mirtimi. Trečiasis iš Viešpaties brolių Judas Tadejus parašė apaštališką laišką (Jud 1). Žinant šitai, teigti, kad Jėzus buvęs savo artimųjų atstumtas, kaip tai teigia Vladas Balkevičius, reiškia pasirodyti neišmanančiu.

Autoriaus neišmanymas pasirodo dar ir tada, kai jis cituoja kitus du tekstus ir argumentuoja iš jų. Cituoja Morkaus 6, 4s tekstą. Bet šiame tekste turima mintyje ne giminaičiai, o Nazareto gyventojai visumoje. Jėzus priimta, kad pranašas paprastai nėra vertinamas savo tėviškoje. Cituoja taipgi Joną 1, 11. Bet ir čia evangelistas, sakdamas, jog savieji jo nepriėmė, turi mintyje ne giminaičius, o visą Izraelį.

Autorius cituoja dar vieną tekstą ir jį laiko tiesiog pritarėnčiu, būtent, kur teigiama kad saviškiai jį vienu momentu palaikę išėjusiu iš proto (Mk 3, 20s). Visų pirma tekstas turi būti vertiamas – graikiškas „exeste“ – ne „išėjęs iš proto“, o „išėjęs iš savęs“, t.y. išėjęs iš žmogiško normalumo ribų. Itališkai vertiama – „fuori se“ prancūziškai – „il perdu le sens“, vokiškai – „er ist ausser sich – ausser Sinnen“, angliškai – „he was beside himself arba out of his mind“. Antra vertus, Marija ir giminaičiai šiuo atveju parodė Jėzui savo meilę ir rūpestį, o ne panieką. Jie atskubėjo, susirūpinę, kad jis iš savo uolumo neišeitų iš ribų ir nepakenktų sveikatai.

Reikėtų linkėti V. Balkevičiui atidžiau pastidijuoti evangelijas, o galės įsitikinti, kad jose nėra jokių paradoksų, kad visa, kas liečia Jėzų, logiškai derinasi. Jo

(Nukelta į 4 psl.)

KAIMIEČIO UŽRAŠAI

Vienos šeimos gyvenimo iškarpa

J. ZARA

53

Prie altoriaus suskambėjo varpeliai, ir visi, kurie tik turėjo vietos, mušdamiesi ir krūtinę suklopo ant kelių. Visa bažnyčia nusčiuvo, tik girdėjosi prakaito suplukusių žmonių alsavimas ir kelių moterių pašnibždimis tariami maldos žodžiai.

– Dėde, tamsta mane slegi!

Jauno vaiko balsas pasigirdo Prano dešinėje. Vaikinas žvilgterėjo į šoną. Liesas žmogelis buvo priklausęs ant vieno kelio, o už jo stovėjo mažas berniukas, gal Vincuko metų. Ant vaiko galvos didžiulius kumščius susidėjęs meldėsi iš knygos stambus artojas. Kam tam galįtojui reikėjo remtis ant vaiko, taip ir nebuvo aišku, nes tokiam vyrui, kuris buvo iš stuomens ir iš liemens, erdvė savaime pasidarydavo – užteko jam tik pajūreči.

Pranas, artojiu nė žodžio netaręs, pasitraukė vaiką sau į priekį, o kad padarytų jam kiek daugiau vietos, įrėmė kumščius į priešais stovintį maldininką. Raudonveidį pusberniuk, pajutęs svetimas žvilgsnis jėms, ir šonkaulius, nepatenkintas žvilgterėjo per petį, bet, pamatęs užpakalyje vyrą po ūsais, apsiraminio ir savanoriškai pajudėjo pora colių į priekį. Vaikas išsigandusiomis akimis pažvelgė į naują savo globėją, bet, pamatęs jauną, besišypsantį veidą, sumišo nebežinodamas nė ką sakyti.

– Aš tavę apsaugosiu, tik nebandyk slinkti tolyn. – užtikrino Pranas berniuk, ir tas apsiraminęs pajėgė net šyptelti, tuo lyg ir padėkodamas už

laiku pribuvimą jam į pagalbą.

Kai pasibaigė suma, visi lengviau atsikvėpė. Tuoju po evangelijos nemaža jaunimo išslinko laukan, ir likusieji pasijuto laisviau.

Pranas tą proga išnaudojo, pamazū nusyrė prie išėjimo, leisdamas berniuką pirma savęs ir saugodamas, kad jis beplaukiančios maldininkų minios nebūtų kur nublokštas.

Ant laiptų sustojo ir paklausė vaiko:

– Ar tu vienas?

– Ne, – atsakė berniukas, – Lucius mane atsivedė.

– O kas tas Lucius?

Mano brolis. Jis jau didelis vyras, šiomet už pusbernių tarnauja.

Iš vaiko pasakojimo paaiškėjo, kad vyresnysis brolis berniuką visą laiką gerai saugojo, jei buvo kartu iki to laiko, kai, besigrūdant į bažnyčią, minia juos išskyrė, ir jiedu pasimetė.

Vis dėlto ir tas nuotykis turėjo laimingą pabaigą. Po pamokslu, visiems iš bažnyčios pajudėjus, belaukiančius prie išėjimo pabėgė tikras vaiko globėjas Lucius ir, nieko nelaukęs, priėjo jo pasiimti.

Užbaigęs tokią neprastą globėjų rolę, Pranas apsidžiaugė ir ėmė dairytis seserų. Turėjo joms pranešti, jog yra susitaręs su Šantariuku užsukti pas Mūsų ir atsirast namie tik vėliau.

Neilgai truko, ir sesers pasirodė. Tik Elzė, išgirdus brolio planą, nelabai pradžiugo.

– Tokia didelė šventė, ir pietūs šiai dienai pritaikyti, o tavęs nebus prie stalo. Marytė su Gedžiuvine kaip tik dabar daro po devynis varškėlius kiekvienam, didžiulis dubuo su garuojančiais skanėstais pasirodys ant stalo, vos tik įžengsime į vidų. Juk šiandien Devintinės – visi stengiasi pasitūti ir pokietis su saviškiais praleisti...

Elzė norėjo dar priminti, jog ir tėvas nebūtų

patenkintas, jei jis vietoj šeimos draugus pasirinktų. Bet to ir nereikėjo sakyti. Pranas tai pats suvokė.

– Gerai galvoji, Elziuk, mano eisim visi kartu, – linksmai atsiliepė. – Vėl trauksime Dargių papieviais...

Jis paėmė Kristutę už rankos, ir visi paliko šventorių.

Kai išėjo į miestelio gatvę, toji jau buvo pilna į namus keliaujančių žmonių.

KOPŪSTUS DEDA

Pusryčiai buvo įpusėję, ir Elzė atsiminė, kad ji nebuvo dar pasidalinusi su kitais šeimynykščiais paskutinėmis kaimo naujienomis.

– Eina kalba, kad Kamarninkienė ištekėti ruošiasi, – pradėjo nieko nelaukus.

– O kokia čia naujiena, – atsiliepė Janė. – Moteris dar nesena, o bene bus daugiau kaip metai kaip našlauja.

– Per užgavėnes bus dveji metai, kai vyras mirė. Kad rengiasi tekėti, ne naujiena, bet kai išgirsite už ko – tai gal ir nustebėsite...

– Tikriausiai ne už Polkio, nors jo žmona pavašarį mirė, – suabejojo Janė.

– Kur tu girdėjai, kad žydas katalikę vestų?

– Sako, kad dideliuose miestuose tokios mišrios vedybos būna, – Janė laikėsi savo.

– Supaisysi, ką tie miestiečiai išsigalvoja. Čia tau ne miestas, o Kalnelis, to nelauk... Kamarninkienė su Rapolu Gedžiuvim susiuosė, tą naujieną pati Gedžiuvinė papasakojo. O jau nepatenkinta senutė, ko verkti nepradėjo bekalbėdama. Sako, vieninteliais sūnūs ir dar tokios geros širdies, į našlę su penkiais vaikais įsižiūrėjo. Ar negalėtų merginą susirasti, sau lygią, jaunesnę...

(Bus daugiau)

Julius Vėblaitis iš Union, New Jersey, atlieka meninę programą smuiku Lietuvių Moterų federacijos Philadelphijos klubo surengtame Romo Kalantos minėjime gegužės 18 d. Philadelphijoje.
Nuotr. Algio Cepulio

PHILADELPHIA IR APYLINKĖS

Philadelphia ir apyl.

GRAŽIAI PAMINETAS ROMAS KALANTA

Romas Kalanta yra vienas iš nedaugelio mūsų istorijoje asmenų, kuris gyvybės auką pradėjo naują tautos epochą. Savo amžininkų ir kiek vyresniųjų kartoje jis sužadino laisvės troškimą, brutalaus okupanto teroro, trėmimų, žudynių labai prislopintą. Jo sieloje kaupėsi Sibiran tremiamų aimanos, koncentracijos lageriuose nuožmiai kankinamų šauksmai, miškuose ir bunkeriuose mirstančių partizanų paskutiniai skausmingi atodūsiai. Tokiomis nuotakomis 1972 m. gyveno šimtai tūkstančių jaunuolių. Romas Kalanta, neturėdamas kitokių priemonių, žiauriam okupantui pareiškė protestą, šaukdamas „laisvės Lietuvai“, padarė kančios ir gyvybės auką, davusią progą vienminčiams atėjūniui neapykantą išreikšti gatvėse. Kalanta yra visų sovietų okupacijos išgyventų kančių simbolis.

Jau daugelis metų, birželiui ipusejus, gamtai, kaip ir aną nuostabiai gražią pavasario dieną Kauno miesto sodelyje, jau spėjus pasipuosti žavingu grožiu, kviečiami Lietuvių moterų federacijos Philadelphijos klubo valdybos, renkames į Šv. Andriejaus parapiją pagerbti jaunuolio, ant tėvynės aukuro paaukojusio brangiausių turta – gyvybę, kad kitiems suteiktų jėgų bei ryžto ir toliau kovoti dėl Lietuvos laisvės.

Kalantos minėjimas prasidėjo birželio 18 iškilmingomis pamaldomis. Procesijoje klubo narės, pasipuošusios tautiniais rūbais ir nešdamos trispalvę, atžygiavo prie gelėse skėstančio Marijos altoriaus ir reikė padėką už globą Lietuvai. Moterų užprašytose Mišiose skaitymus atliko Regina Raubertaitė, valdybos narė. Klebonas kun. Kajetonas Sakalauskas pamokslė jungė sekminių evangelijų minimą šv. Dvasios atsiuntimą su Kristaus prisikėlimu ir sakė, kad Lietuva, turinti tokius herojus kaip Kalantą, Sadūnaitę ir juos panašius, anksčiau ar vėliau nusikratys vergijos pančių ir vėl triumfuos tiesa bei teisingumas. Prie altoriaus giedojo Algis Šalcūnas, o duoną ir vyną atnešė būrelis klubo narių. Mišioms baigiantis visi sugiedojo „Marija, Marija“ ir po to Lietuvos himną.

Po sočių ir skanių klubo narių paruoštų pietų, Sniega Jurskytė, klubo pirmininkė, tarė: „Kalanta mirė ne dėl asmeninių išskaičiavimų, bet tvirtai tikėdamas, kad savo auką pasitarė belaisvei tėvynei. Mūsų jaunajai kartai jis turi šviesti, kaip pasiaukojimo bei meilės savo tautai pavyzdys ir būti jų veiklos kelrodžiu“. Susikaupimo minute pagerbus prieš keturiolika metų baiose kančiose mirusį idealistą jaunuolį ir kitus dėl Lietuvos laisvės žuvusius, į susirinkusius prabilo Asta Banionytė-Connor, viešnia iš Washington. Ji – jaunosios kartos atstovė, buvusi Kristijono Donelaičio liuanistinės moky-

los mokytoja, aktyvi skautė, tautinių šokių grupės „Gabijs“ steigėja ir vadovė. Politinius mokslus ji baigė Michigano universitete ir kurį laiką ėjo aukštas pareigas dviejų kongresmanų istaigose Washington, atidžiai sekdama lietuvių bei amerikiečių gyvenimą.

Prisiminimui prieš šešerius metus įvykusią demonstraciją, kurioje ji kartu su kitais lietuvišiais jaunuoliais prisirakino prie sovietų ambasados Washington, suminėjo net 10 jaunuolių, kilusių iš Philadelphijos bei jos apylinkių, drauge su ja dalyvavusių tame dramatiškame akte. Anot Astos, Philadelphia yra žymi revoliucionieriais. Jos dėstomų minčių tema buvo „Pasirušimas XXI-jam šimtmečiui“.

Jau esą net ir televizijoj pranašaujanti, kad ateinančiame

amžiuje nuo žemės paviršiaus bus nušluotos veik visos mažos tautos. Ar žūs ir lietuviai? Tas pareis nuo esančių tėvynėje ir išeivijoj pastangų. Komunistai aktyviai veikia ir veiks, kad visos jų priespaudoje esančios tautos būtų suvirškintos. Turint galvoje dabartinę rezistenciją tėvynėje ir išeivijos norą jai padėti, neatrodo, kad lietuvių tautai grėstų visiškas sunaikinimas.

Mūsų pareiga yra būti pavergtųjų balsu Vakaruose – visomis galimomis priemonėmis informuoti Amerikos valdžios pareigūnus, žurnalistus, plačiąja visuomenę apie padėtį Lietuvoje. Norint susilaukti gerų rezultatų, reikia pažinti amerikiečių psichologiją, jų nuotaikas. Ta pati informacija, sklaidžiama vienu būdu, turės mažos įtakos, o kitu – labai geros. Jei amerikiečiams aiškinsime, kad Sovietų Sąjunga yra bjauri, atsilikusių žmonių imperija, juos nelabai įtikinsime. Jie ženevoje didžiųjų susitikime televizijoje stebėjo gerai atrodantį, puikiai apsirengusį Gorbaciovą, kalbantį, kad ir mes esame tokie pat žmonės kaip ir jūs. Ir mes norime taikos, bijome atominio karo. To paties siekia bei trokšta ir Amerikos gyventojai. Vadinasi, jis yra jų „buddy“.

Tačiau jie tik mažai arba visai nežino, kad tas pats baltus dantis berodantis Gorbaciovas visai nekaltas žmones siunčia į koncentracijos lagerius, psichiatrines ligonines, geležiniu kumščiu priespaudoje laiko milijonus žmonių. Panašius pavyzdžius kalbėtoja nurodė ir daugiau. Norint amerikietį bent kiek įtikinti reikia jam aiškinti, kad Sovietų Sąjunga yra paskutinė imperija mūsų šalyje planetoje.

Tęsdama toliau, paskaitininkė pastebėjo, kad Washington jaunuolių lietuvių intelektualų tarpe stipriai puoselėjama mintis Amerikos lietuvių tautinio centro įsteigimui. Su visų mūsų or-

ganizacijų ir visuomenės pinigine pagalba planuojama nupirkti namus, kuriuose būstinę turėtų specialūs mūsų profesionalai. Centro įsteigimui prelegentė skiria išskirtiną dėmesį. Tenka pridėti, kad tokia pat mintį kėlė ir Linas Kojelis praėjusį rudenį Washingtone įvykusiame Balfo seime.

Profesionalo ar profesionalų uždavinys būtų greitai ir efektyviai reaguoti į Lietuvai ir lietuviams daromas skriaudas, spaudai pateikti svarbesnių įvykių santraukas bei paaiškinimus (press release), iš žurnalistų išgauti mums palankių straipsnių, palaikyti nuolatinis kontaktus su valdžios pareigūnais, senatoriais, kongresmanais (Čia įeiti ir vadinamas lobbying). Buvo pabrėžta, kad nemažai etninių grupių tokius centrus jau turi ir susilaukia gražių rezultatų.

Klaustytojus stebino jaunos moters didelis domėjimasis lietuviškais reikalais, geras tėvų kalbos mokėjimas, žinių perdavimas, nekreipiant dėmesio į užrašus. Reikšdami padėką bei pagarbą, susirinkusieji ją palydėjo ilgais aplodismentais.

Koncertinėje dalyje Julius Vėblaitis, iš profesijos gimnazijos mokytojas, didelis muzikos mėgėjas, kurį laiką ja studijavęs Europoje, smuiku išpildinąjį pagrodojo Adoraciją – muz. F. Berovskio, Dainos sparnais – muz. F. Mendelsono ir Meilės skausmą – muz. F. Kreislerio. Jam akompanavusi Darlenė Linkutė, trečios kartos lietuvaite, pianu paskambino Noveletę – muz. Povlanko. Antrame Vėblaitio išėjime išgirdome Meilės malonumą – muz. G. Martino, Gėlių dainą – muz. G. Langes ir Menueta – L. Boccherinio.

Menininkai gražiu pasirodymu minėjimui suteikė harmoningo didingumo. Kaip anksčiau, taip ir

šįmet išryškėjo Sniegos Jurskytės organizaciniai gabumai leidžiantys mūsų kolonijos gyventojams pasidžiaugti naujų žmonių talentais bei išskeltomis aktualiomis mintimis. Už tai jai ir visai valdybai dalyviai liko nuoširdžiai dėkingi.

Bronius Vaskaitis

SEMINARIJOS IR MOKYKLOS CHICAGOJE

Chicagoje veikia 4 seminarijos su 1,251 seminaristų. Be to, dar yra 174 vienuolių seminaristų. Chicagoje yra 9 katalikų kolegijos ir universitetai, kuriuos lanko 30,789 studentai. Katalikai Chicagoje turi 4 gailėstingųjų seserų mokyklas, kurias lanko 944 studentės. Turi 59 aukštesnes mokyklas, kurias lanko 51,124 moksleiviai. Parapijų pradžios mokyklų katalikai turi 364 su 126,252 mokiniais. Iš valdinių mokyklų tikybos mokyti ateina 147,000 moksleivių.

ATLEIDO CUBS MENEDŽERĮ

Chicago Cubs komandos menedžeris Jim Frey atleistas iš pareigų, nes beisbolo komanda Cubs iš trečios vietos nusmuko į penktą. Jo įpėdinis dar nebuvo paskirtas atleidžiant Frey.

Šv. Šeimyna

(Atkelta iš 3 psl.)

galvoje atsirado paradoksai, nes dėl savo ateistiško nusistatymo ne tiesos siekia ieškoti, o labiau bando aiškinti tekstus taip, kad paneigtų Kristaus dievybę ir Marijos skaitumą bei šv. Šeimos nelygstamą šventumą.

Norėtusi V. Balkevičiūni patarti nesiimti rašyti apie tai, ko neišmanai, kam nesi mokslininkai pasirengęs. Kitaip neišvengiamai apsijuokiamas.

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

WAITRESSES WANTED
DAINA RESTAURANT
2656 W. 71st Street
(come in after 4 p.m.
& ask for Irene.)

REAL ESTATE

BELL-BACE R.E.
J. BACEVICIUS
Namų pardavimai –
valdymai – nuomavimai
Income Tax – draudimai
6529 S. Kedzie 778-2233

MISCELLANEOUS

DĖMESIO!
Paruošiu maistą vestuvėms, krikštynoms ir kitiems rengimams. Kepu visokią rūšių tortus.
Tel.: 460-3824
Julia Liutikas

Century 21
RE/MAX REALTORS
7822 S. Pulaski Rd.
RIMAS L. STANKUS
REALTOR-ASSOCIATE
284-1906

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% - 20% - 30% pigiau mokėti už apdraudimą nuo ugnies ir automobilių pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. - GA 4-8654

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai, Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną - lietuviškai.

SERAPINAS - Tel. 636-2960

HANSEN MARINE SERVICE

Over 40 Years On The Fox River -
Chain O' Lakes
RAMPS - SLIPS - SERVICE
New CELEBRITY & CRUISERS, INC. BOATS
Powered by MerCruiser Also Clean Used Boats
MERCURY Parts & Accessories
Nautical Gifts & Decorator Items
McHenry, IL
815-385-3399

Apsimoka skelbtis dien. „DRAUGE“, nes jis plačiausiai skatomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra vienas priimanos.

ŠIUOS LEIDINIUS GALIMA ĮSIGYTI DRAUGE

Naujų laikų Lietuvos Istorija II t. Pranas Čepėnas. 864 psl. Išleido dr. Kazio Grinius Fondas 1986. Kaina su persiuntimu 27 dol. (Ill. gyv. prideda 2 dol. valstijos mokesčio).

Aušra VII t. Red. Jonas Dainauskas. Nr. 31 (71) 35(75) Lietuva. Išleido Akademinių skautijos leidykla 1986. Kaina su persiuntimu 7 dol. (Ill. gyv. prideda 48 ct. valstijos mokesčio).

Šventojo Kazimiero penksimtis. Red. Balys Raugas. 478 psl. Išleido šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties centrinis komitetas. 1984. Kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu 17 dol. (Ill. gyv. prideda 1.20 dol. valstijos mokesčio).

Lietuvos Socialdemokratija: kovoje dėl krašto nepriklausomybės. Istorinė apžvalga. Juozas Vilčinskis. 398 psl. Nidos knygų klubo specialus leidinys 1985. Kaina su persiuntimu m. v. 22 dol., kietais – 25 dol. Illinois gyv. prideda 1.60 dol., k.v. – 1.84 dol. valstijos mokesčio).

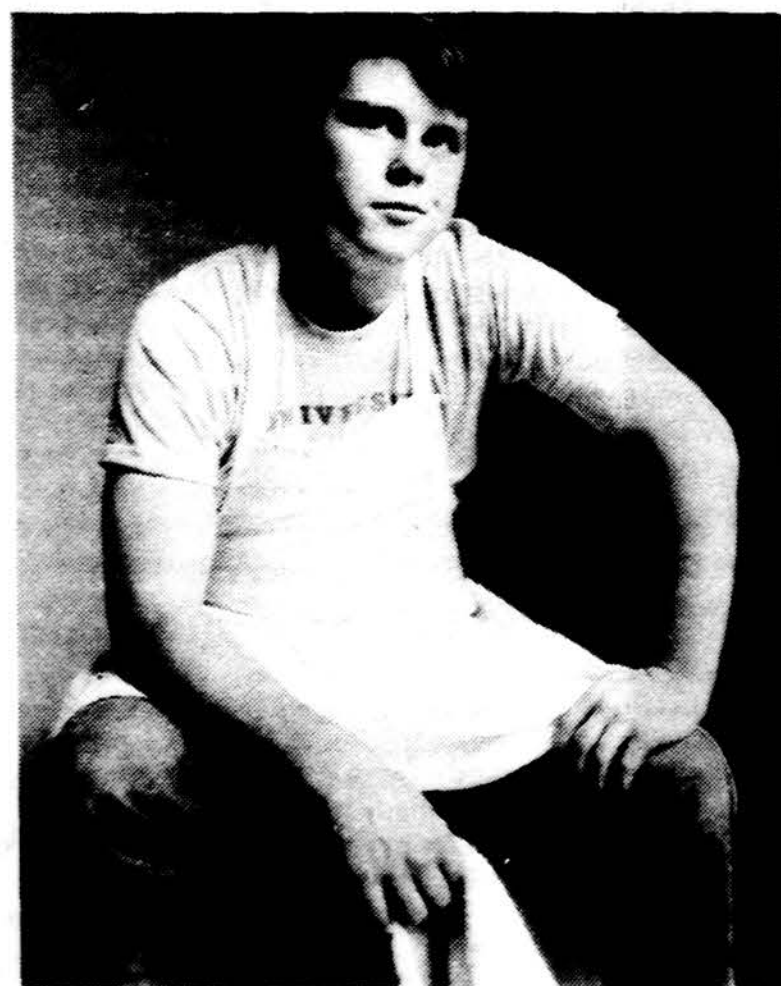
Lietuvių kryžiai ir kopytelės. Dr. Jonas Grinius. 182 psl. Išleido Lietuvių katalikų mokslo akademija 1970. Kaina su persiuntimu 12 dol. (Ill. gyv. prideda 80 ct. valstijos mokesčio).

Encyclopedia Lituanica, 6 tomai. (Lietuvių Enciklopedija anglų kalba). Išleido Juozas Kapočius. Kaina su persiuntimu 154 dol. Redagavo Simas Sziedelis ir Antanas Vasaitis.

Užsakymus siųsti:

Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

For a lot of young people,
the hardest part of college
isn't getting in,
it's getting the money.

If you need help paying for college, you can apply at Standard Federal Savings for a low-rate Illinois Guaranteed Student Loan. An undergraduate can receive up to \$2,500 per academic year, graduate students up to \$5,000.

For complete details, though, stop in at Standard Federal, sit down and talk to us.

You've got your whole future ahead of you. And we want to help you make the most of it.

Standard Federal Savings
Come up to our Standard.
STANDARD FEDERAL SAVINGS

HOME OFFICE: 4192 S. Archer Ave., Chicago 60632 Ph. 847-1140 DOWNERS GROVE: 5100 Forest Ave., 60515 Ph. 963-1140
47TH STREET: 2555 W. 47th St., Chicago 60632 Ph. 523-1093 GARFIELD RIDGE: 6141 S. Archer Ave., Chicago 60638 Ph. 767-5200
HICKORY HILLS: 9357 S. Roberts Rd., 60457 Ph. 598-5050 HILL CREEK: Hill Creek Shopping Center, Hickory Hills 60457 Ph. 599-1977
LORD BARNARD: 23 N. Main St., 60148 Ph. 627-1140 OAK LAWN: 10350 S. Pulaski Rd., 60453 Ph. 424-5910

JURGIS GLIAUDA

THE AGONY. A literary approach to history. Translated from Lithuanian by Jonas Zdanys. Ši knyga išleista 1985 su parama Lietuvos Šaulių sąjungos, kuriai vadovauja Karolis Milkovaitis. Didelio formato, 288 psl. Tai gera ir vertinga dovana bet kokioms progoms, nes joje laikrodžio tikslumu aprašomas mūsų tautos laisvės ir nepriklausomybės praradimas. Kaina su persiuntimu 13.50 dol. (Illinois gyventojai dar prideda 96 ct. valstijos mokesčio).

Užsakymus siųsti:

Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

the OBSERVER

Anūkams.....vaikams.....draugams ar patiems..Užsakykite The Observer. Vieniems metams \$10.00.

THE OBSERVER
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

LIETUVIAI PAS PREZ. REAGANĄ

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas Teodoras Blinstrubas, JAV Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Algimantas Gečys ir einas Jungtinio Pabaltiečių komiteto pirmininko pareigas dr. Jonas Valaitis drauge su dviem estų ir dviem latvių vadovaujantais veikėjais birželio 12 d. buvo Baltuosiuose rūmuose priimti prezidento Reagano. Tokiame priėmime prezidentūroje lietuviai yra buvę tik prieš 11 metų. Grįžę iš Washingtono T. Blinstrubas ir dr. J. Valaitis birželio 13 d. papasakojo, kaip ten viskas buvo.

Pabaltiečių delegacija į prezidentūrą nuvyko vidurdienį. Prezidento asistentams ryšiams su visuomene Linas Kojelis juos nusivedė papiepti Baltuosiuose rūmuose. Po to vyko savitarpis pasitarimas. Vėliau visi nuvyko į audienciją. Prez. Reaganas juos priėmė savo kabinete. T. Blinstrubas padėjo už giminą Lietuvos reikalų ir prezidentas pratarė, kad jis tą ir ateityje darys.

Prezidentas visų akivaizdoje pasirašė deklaraciją, skelbiančią, kad birželio 14 diena yra Pabaltijo valstybių laisvės diena, kuria pabrėžiama Lietuvos, Latvijos ir Estijos teisė į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą.

Po to delegacija prezidentui įteikė memorandumą, kuriame prašoma prezidentą susitikime su Gorbaciovu kelti Pabaltijo valstybių laisvės reikalą, taip pat tą priminti Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje Vienoje bei Jungtinių Tautų generalinėje sesijoje, kad tuo būtų atkreiptas dėmesys visų ten dalyvaujančių pasaulio valstybių. Prašoma prezidento daryti įtakos Gorbaciovui, kad iš Pabaltijo būtų išvesta okupacinė kariuomenė. Priminta, kad laikantis hel-sinkio susitarimo dvasios, būtų paleisti politiniai kaliniai, kad būtų leidžiama disidentams emigruoti į kitus kraštus, ypač prisijungti prie savo šeimoms narių JAV-se ir kitur. Prašoma paveikti, kad pabaltiečiai galėtų naudotis religine laisve, kad būtų nuimti dideli muitai dovanų siuntiniams ir palengvintas jų siuntimas, kad būtų sustabdyta

rusifikacija Pabaltijy ir nutrauktas gabenimas rusų kolonistų į Pabaltijį, kai tu kraštų žmonės tremiami į Sovietų respublikas. Pagaliau memorandumė prašoma, kad būtų sustabdytas pabaltiečių jaunimo siuntimas į Afganistano frontą, iš kur turėtų būti atšauktos ir sovietinės divizijos.

Memorandume dar primenamas neleistinas Specialių investigacijos įstaigos (OSI) bendravimas su sovietine KGB ir pabrėžiama, kad jokiu būdu neleistinas, atėmus pilietybę, deportavimas į Sovietų Sąjungą, kas būtų priešinga inkorporavimo nepripažinimo politikai, priešinga JAV priimtoms moralės ir teisingumo principams.

Šį memorandumą, be minėtų lietuvių pasirašė ir delegacijoje dalyvavę JAV Latvių s-gos pirm. A. Lambers, Pabaltiečių laisvės lygos pirm. A. Piirisild, JAV Estų Tarybos pirm. J. Simonson ir Pasaulio latvių federacijos pirm. dr. O. Pavlovskis.

Dėkingi prezidentui pabaltiečiai įteikė Pabaltijo Laisvės žymenį, dailiai sudarytą adresą, kuriame reikiama padėka už prezidento pastangas grąžinti Lietuvai, Latvijai ir Estijai laisvę, už laikymąsi inkorporacijos nepripažinimo politikos, už giminą pabaltiečių teisės tvarkytis pagal laisvo apsisprendimo dėsni. Šis diplomats buvo pasirašytas estės A. Rikken, lietuviu dr. J. Genio ir latvio O. Kalnins, atstovujančių Jungtiniams Pabaltiečių komitetui.

Audiencija pas prezidentą vyko labai nuosirdžio atmosferoje. Užsitęsė apie pusvalandį laiko. Išėinančią pabaltiečių delegaciją apspito fotografai ir korespondentai, kurių buvo daugiau negu delegacijos narių. Jie buvo sukviešti Baltųjų rūmų. Pabaltiečiai į Baltuosius rūmus šio apie 12 val., o išėjo apie 5 v. p.p. Iš čia lietuviai delegacijos nariai vyko į Amerikos Balsa, kur papasakojo, kas įvyko prezidentūroje, kad būtų perduota radijo bangomis į Lietuvą.

Buvo pabrėžta, kad atsilankymą pas prezidentą sudarant ir pravedant labai daug pasireiškė Linas Kojelis, įtakingas JAV prezidentūroje.

Juozas Prunskis

A.A. KUN. VINČA SENKŲ PRISIMINUS

„Draugo“ dienraštyje pamačiau žinutę, kad iš gyvųjų tarpo pasitraukė a.a. kun. Vincas Senkus. Jis mirė Šatės bažnytkaimyje, kur dirbo ilgas metas.

A.a. kun. V. Senkų teko pažinti nuo mažų dienų. Po karo jis buvo paskirtas į Kauno Šv. Antano parapiją, kurioje jo metu klebonavo kun. Juozapavičius. Kun. V. Senkus ir klebonas buvo dažni svečiai mano tėvų namuose. Ir mano tėvelis ir kun. Senkus turėjo Vinco vardą, tad visados mūsų namuose būdavo Vincams bendros vardinės. Susirinkdavo daug spaudos darbuotojų ir meno žmonių. Kun. V. Senkus turėjo gražų balsą, grojo smuiku ir akordeonu, tad su solistu A. Šabaniausku, kompozitorium P. Četkausku sudarydavo gražų trio. Kun. Senkus buvo nepaprastai geras pamokslininkas, turėjo gražų balsą, organizavo futbolo ir krepšinio rungtynes, nes pats buvo didelis sporto entuziastas. Mano tėvelis taip pat buvo futbolo žaidėjas žinomoje brazilų Santos komandoje, tad abu Vincai gerai sutiko ir turėjo bendrų interesų.

Kun. V. Senkaus kunigavimo metais ypatingai pagy-

užsidengusios veliumu.

Vieną rytą, parapičius apskrido liūdna žinia, kad kun. V. Senkus yra suimtas. Atsimenu, dar mūsų mama bandė eiti į saugumą ir sužinoti ką nors, bet niekas net į kalbas nesileido. Kun. Senkus be teismo buvo išvežtas dešimčiai metų į Sibirą. Parapičiai, tik gavę jo adresą, tuoj organizavo ir siuntė kunigui šiltus rūbus, maistą. Kun. V. Senkus Sibiro tremtyje išsilaikė ir nepalūžo, tai tik savo stiprios valios dėka, taip pat sportas jam labai padėjo. Jis tenai organizavo sporto rungtynes ir buvo paskirtas treneriu, taip pat jis slapta lietuviams kaliniams laikydavo Mišias.

Paleistas iš Sibiro jis tiesiai atvyko pas mus į namus ir išbuvo, kol gavo bažnytinės valdžios paskyrimą į Šatės. Žinoma, valdžia nenorėjo palikti tokio aktyvaus kunigo Šv. Antano parapijoje. Amerikoje gyvenančių draugų dėka jis išgijo seną „Moskvičių“, tad dažnai atvažiuodavo pas mus į Kauną. Su mano tėveliu, irgi sporto entuziastu, bėgdavo į Kauno stadioną, o vakare eidavome į operos teatrą. Paskutinį kartą su a.a. kun. V. Senkum teko susitikti 1967 m. liepos mėn. Tada mus tėvai su pusesere išsiuntė atostogų pas kun. V. Senkų. Buvo kaip tik gražus liepos mėnuo.

Satėję kun. V. Senkus siekė darnumo tarp valdžios ir bažnyčios. Jeigu miestelio valdžia sekmadieniais saukė susirinkimus, tai kunigas pakeisdavo šv. Mišių laiką. Suorganizavo bažnyčioje gražų chorą, pritraukė daug jaunimo, suorganizavo krepšinio ir futbolo komandas. Netoli bažnyčios įrengė krepšinio ir futbolo aikštes. Jis ir toliau nenustojė sakę tikslus ir jautrius pamokslus. Dažnai ir vėl jis buvo saukiamas tardymams. Mano tėveliai jam patardavo sumažinti jo aktyvumą, bet kun. V. Senkus niekas negalėjo pakeisti. Jis buvo jautrus ir atviras žemaitis.

Liepos 19 d. buvo kunigo vardinės. Mes su pusesere padėjome jam paruošti vaišes. Dalyvavo bažnyčios choras, daugelis parapičių, Telšių vyskupijos dekanas ir Klaipėdos klebonas. Iš visų susirinkusių žmonių, galėjai matyti kaip jie gerbia ir įvertina kun. Vinčą Senkų. Paskui kunigas pasiėmė savo smuiką ir savo gražiu balsu užtraukė savo mėgiamą dainą „Ramona“.

Kun. Vinco Senkaus dainos, sporto entuziazmas, jo pamokslai, taip ir išliko giliai mano atmintyje. Manau Šatės parapičiai ir visi pažinojusieji a.a. kun. V. Senkų giliai apgailestauja netekę tokios šviesios asmenybės. Išsėkis ramybeje, mielas, kunige!

Nijolė Nausėdienė

SAVISAUGA ATOSTOGAUJANT

Chicago policija primena šias taisykles, norint apsaugoti nuo apipilėsimų atostogaujant.

1. Vengti nešiotis didesnes sumas pinigų; naudoti keliautojų čekius ir krediti korteles.

Padalinti keliavimo pinigus — čekius ir korteles — tarp vyro ir žmonos, kad ne visi pinigai būtų vienoj vietoj.

2. Laikyti prie savęs giminų ar draugų telefono numerius nelaimės atvejui.

3. Pastoviai laikyti viešbučio ar motelio duris užrakintas ir atidarant žinoti, kam durys atidaromos. Jei neaišku, pasitikrinti su viešbučio vadovybe.

4. Nesidalinti asmenišką informacija su nepažįstamais.

5. Užrakinti brangenybes viešbučio ar motelio seife; nepalikti kambaryje.

6. Nepasitikėti nepažįstamais, kurie, sustabdę automobilius, prašo informacijos.

7. Vengti asmenų, kurie siūlosi privačiai parodyti miestą. Niekur su tokiais asmenimis neiti.

8. Moterys turi arti prie savęs laikyti rankinukus; vyrai pinigų nešioti užpakalinėje kelnų kišenėje, o švarko ar kelnų priekinėje kišenėje.

9. Nepriimti pavėžinimo iš nepažįstamų; nepriimti į savo automobilį pirštu važiuojančiųjų.

10. Nestatyti automobilio tamsiuose, neprižiuruose sklypuose ar garažuose; vengti tuščių tamsių gatvelių, kur žmonės nevaikšto.

DRAUGAS, antradienis, 1986 m. birželio mėn. 17 d.

5

A.†A.

Inž. JONUI PETRULIUI

mirus, jo žmoną dr. BIRUTĘ ir šeimą nuosirdžiai užjaučiu ir kartu liūdžiu.

Slava Kripienė-Barnett

A.†A.

ELENAI VASILIAUSKIENEI

mirus, reikiame nuosirdžiai užuojautą vyrui VINCUI, dukrai JOANAI ZENKEVIČIENEI su šeima, sūnams: MEČIUI, EDMUNDUI ir VYTAUTUI su šeimomis.

Anelė Vizgirdienė ir šeima
Pijus Domeika

A.†A.

Gen. VLADUI MIEŽELIUI

mirus, sūnams ARUI ir RAIMUNDUI ir jų šeimoms nuosirdžiai užuojautą reikiame jų liūdesio valandoje.

Aleksas ir Irena Kusinskiai
Vytautas ir Dana Mažeikos
Zigmas ir Elena Radvilos
Algis ir Vanda Ulbinai

A.†A.

MARIJAI GRĖBLIŪNIENEI

mirus, vyrui VINCENTUI GRĖBLIŪNUI ir sūnui SAULIUI su šeima reikiame gilia užuojautą.

Angela ir Vytenis Dirksiai

Po ilgos ir sunkios ligos mirė

A.†A.

MARIJA MIKNAITIENĖ

Gyveno Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1986 m. birželio 14 d. Gimė Lietuvoje, Vilkaviškio apskr., Šakių kaime.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Motiejus, dukta Marija Pileckienė su vyru Jonu, sūnus Romas, anikai Raimondas ir Robertas Pileckiai ir Gajus ir Lukas Miknaitis; Lietuvoje seserys — Ursulė Bernotaitė ir Bronė Narbutis, brolis Kazys Bernotas su šeimomis, giminaičiai Petras Miknaitis, Sigitas Miknaitis su šeima, Albinas Miknaitis su šeima ir Anelė Glinkienė ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Lack Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69 St. Lankymo valandos antradienį, 49 val. vak.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, birželio 18 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Laidotuvių direkt. Steponas C. Lack ir sūnūs. Tel. 737-1213.

A.†A.

JONAS KOPŪSTAS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1986 m. birželio 13 d.

Palaidotas birželio 16 d. iš Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčios ir buvo nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Paliko nuliūdę dukta Birutė Sas, žentas John, 2 anūks: Loretta ir Rebecca, Kanadoje sesuo Vera Kovelis ir jos sūnus Romas Labinas, Lietuvoje paliko sesuo Elena ir švogerkas Ona Mažeikienė.

A.†A.

JONAS ŠABANAS

Gyveno Chicagoje, šiaurinėje dalyje.

Mirė 1986 m. birželio 14 d., sulaukęs 71 m. amžiaus. Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Algimantas, marti Mary Ann, vaikaičiai Marlene, Linda ir Jeannine.

Kūnas pašarvotas pirmadienį nuo 1 iki 9 v.v. Modell koplyčioje, 7710 S. Cass Avenue, Darien, Ill.

Laidotuvės įvyks antradienį, birželio 17 d. Iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėtas į Our Lady of Peace parapijos bažnyčią, Darien, Ill., kurioje 10 val. įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnus, marti ir vaikaičiai.

Laidotuvių direkt. Modell. Tel. 852-3595.

A.†A.

Mjr. Kazimieras Daugvidas

Savanoris kūrėjas mirė sulaukęs 88 metų amžiaus, Detroit, Mich., 1986 m. birželio 14 d.

Velionis buvo gimęs 1898 m. kovo m. 8 d. Ukmergės apskrityje, Balninkuose, Lietuvoje.

Paliko dideliame nuliūdime žmona Kristina, sūnus Rimantas, marti Dru, anikai Steven ir Martin, dukra teisininkė Virginija ir žentas advokatas Robert Dean ir anūkas Jonukas bei daug kitų giminų JAV ir Lietuvoje.

Buvo savanorių kūrėjų Detroito Skyriaus pirmininkas, priklausė Ramovėnams, Jūrų šaulių Švyturio kuopai, Balfui ir Lietuvių namų draugijai.

Birželio 17 d. po gedulingų šv. Mišių Dievo Apvaizdos bažnyčioje palaidotas Holy Sepulchre kapinėse.

Nuliūdę: Žmona, sūnus, dukra ir vaikaičiai.

Laid. direkt. Yolanda Zaparackienė. Tel. 313-554-1275.

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS — BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

APYLINKA MUS

x Ateitininkų nepaprastoje konferencijoje Toronte rugpjūčio 15-17 d. svarbų vaidmenį turės sukviesti komisijų nariai. Komisijos ideologinio pasiruošimo, konstitucijos peržiūrėjimo, akademių veiklos bei paskirties ir kūrybinės iniciatyvos ateitininkijai duos veikimo gaires. Konstitucijos peržiūrėjimo komisiją sudarys buvęs Ateitininkų federacijos vadovas Juozas Laučka, bei kiti komisijos nariai. Išsamesnė konferencijos programa bus paskelbta vėliau.

x Elenutė (Bradūnaitė) ir dr. Audrius Aglinskai, gyv. Havajuose, birželio 14 d. susilaukė pirmgimės dukters, kuriai parinko Vaivos Linos vardą. Chicagoje anūke džaugiasi dr. Juzė ir dr. Kęstutis Aglinskai ir Kazimiera ir Kazys Bradūnai.

x Lilian ir John Paukščiai, Lietuvos Vyčių veikėjai, šiuo metu lankosi Pensilvanijoje pas savo vaikus ir anūkus. Jie iš ten ir „Draugui“ atsuntė sveikinimus, susirūpinę ateinančių vyčių seimu ir besidžiaugdami savo anūkais.

x Vytautas Kamantas su žmona lankosi St. Louis, Mo., ir dalyvauja Amerikos ligoninių konferencijoje, lanko seminarus ir susipažįsta su ligoninių administravimu bei medicininiais reikalavimais. V. Kamantas, kaip PLB pirmininkas, rūpinasi, kad gerai praeitų Europos Lietuvių studijų dienos ir LB vadovų suvažiavimas Europoje.

x Union Pier Lietuvių draugija birželio 22, sekmdraugij, Union Pier, Mich., rengia birželinį tragiškų trėmių minėjimą. Michigan laiku, kun. J. Borevičius 12 val. atnašaus šv. Mišias Gintaro vasarvietės rajone. Tuoj po pamaldų akademinė dalis su atitinkamu žodžiu, mirusių trėmių prisiminimu ir atitinkama menine programa Gintaro vasarvietės valgyklos patalpose. Po minėjimo tose patalpose bendri minėjimo dalyvių užkandžiai. Kviečiami visi Union Pier Lietuvių draugijos nariai, apylinkėse gyvenantieji tautiečiai ir Beverly Shores Lietuvių klubo nariai šiame minėjime dalyvauti.

x „Sun-Times“ birželio 16 d. išspausdino kritiko Robert C. Marsh straipsnį apie Lietuvių operos pastatytą „Vilių Telį“. Apie pastatymą atsiliepia labai gerai.

x Jonas Draugelis, St. Petersburg, Fla., mūsų garbės prenumeratorių ir nuosirdus lietuviškos spaudos rėmėjas, gražino laimėjimų šakneles su 100 dol. auka. J. Draugeliui už tokią gražią ir realią paramą tariame nuoširdų ir didelį aciu.

x Ieškau Onos Gapšytės. Tėvas buvo geležinkelietis. Lankiau kartu su ja Vytauto Didžiojo gimnaziją Klaipėdoje. Erika Deckytė, 32, Im Kleinen Moor, D 3057 Neustadt 1, Stadtteil Scharrel, BDR West-Germany, Europe. (pr.)

ARAS
Dengiamie ir taisome visu rusiu
STOCCUS
Su aukštu patvirtimu esame
apdrausti. Patys prižiūriu darba
ARVYDAS KILIA
737-1117
arba tarp 10 val. ir 8 val.
tel. 434-9655

x Sol. Gina Čapkauskienė ilgesnį laiką praleido Chicagoje, atlikdama operos „Viliaus Telio“ repetitijas ir atidainuodama du operos spektaklius Morton mokyklos salėje. Vakar išvyko į Montrealį, kur truputį pasilsės, o paskui vyks į Austriją, kur duos koncertą Europos Lietuvių studijų dienosose Salzburge. Ją kvietė J. Naudžiūnaitė-Jorg, kuri jau seniai gyvena Austrijoje, o dabar rūpinasi studijų dienų pasisekimu.

x Antanas Rudis, Vladas Šoliūnas ir Adolfas Venskubas sveikina „Draugą“ iš Lisabonos, Portugalijos, kur jie dalyvauja tarptautiniame Kriščiūnų demokratų suvažiavime kaip lietuvių atstovai, kaip rašo, „Tarpe 54 delegacijų dalyvauja pilna teise ir Lietuvių Kriščiūnų demokratų delegacija. Lietuvių delegacijai pavyko praversti labai svarbią specialią rezoliuciją, liečiančią Lietuvos okupaciją“. Už sveikinimus ir pranešimus nuoširdžiai dėkojame.

x Dr. Petronėlė ir dr. Jurgis Starkai, kurie žiemos metu gyvena Santa Monica, Calif., yra atvykę visai vasarai į savo anksčiau gyvenatą buveinę ir apsigyveno savo viloje Michianoje. Jie tuo tarpu aplankys gimines ir draugus Chicagoje, o dr. J. Starkus padirbės senojie vietoje.

x „Draugo“ gegužinė, kuria rūpinasi renginių komitetas, bus prie „Draugo“ ir Marijonų vienuolyno patalpų medžių pavėsyje liepos 20 d. Gegužinė prasidės šv. Mišiomis, o po to bus įvairumai, pietūs, laimėjimai, muzika. Jau dabar visi kviečiami dalyvauti.

x Linas J. Bartuška, Aidis S. Kožica, Loreta V. Stončiūtė ir Janina S. Tallat - Kelpšaitė Prapuolenienė birželio 5 d. baigė Illinois universitetą Chicagoje ir tarp 114 d. studentų gavo dantų gydytojų ir daktarų diplomus. Iškilmės vyko Chicagos Illinois universiteto Unijos rūmuose, dalyvaujant giminėms, svečiams ir universiteto personalui.

x A. a. Izabelė Yanikūnaitė - Orantienė, sulaukusi 102 metų amžiaus, mirė šių metų balandžio 25 d. Waterbury, Conn. Pamaldos už velionę buvo lietuvių šv. Juozapo bažnyčioje ir palaidota St. Vincent De Paul, mauzoliejuje Waterbury. Jos vyras Jonas Orantas jau seniau buvo miręs.

x „Sun-Times“ dienraščio birželio 16 d. laidoje išspausdintas Jurio A. Ulmano iš Arlington Heights laiškas apie Pabaltijo Holocautą. Laiške papasakota Lietuvos, Latvijos ir Estijos tragedija, jas okupuojant Sovietų Rusijai ir tremiant pabaltiečius tūkstančiais į mirties lagerius.

x Elzė Diminskienė, Chicago, Ill., grįžusi iš ilgesnių atostogų, mums rašo: „Apgailestauju, kad negalėjau dalyvauti „Draugo“ suruoštame koncerte... nes teko girdėti, kad buvo puikus renginys... Dėkoju už Jūsų darbą ir pastangas išlaikyti gyvą mūsų „Draugą“. E. Diminskienė kartu su laišku gražino laimėjimų šakneles ir pridėjo 25 dol. auką. Nuosirdus aciu už viską.

x Irene Sankus, Oak Lawn, Ill., žinoma Lietuvos Vyčių ir kitų lietuviškų organizacijų darbuotoja, „Draugo“ garbės prenumeratore, gražino laimėjimų šakneles su 25 dol. auka. Labai dėkojame už mielą paramą lietuviškam žodžiui.

„Viliaus Telio“ operos scena birželio 15 d. pastatyme Morton salėje Cicero, Ill., 30-ties metų Lietuvių Operos gyvavimo sukaktį paminėti.

Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

VILIUS TELIS LIETUVIŲ OPEROJE

Amerikos operų bendrovės Rossini opera „Vilius Telis“ perilga, per daug žmonių scenoje. Lietuvių opera šį pastatymą įveikė ir su pasisekimu. Spektakliai buvo birželio 14 ir 15 dienomis Morton salėje, Cicero, IL.

Operos pasirinkimas buvo tikrai pasisekęs. Čia tiek skambių arijų, duetų, trio, o jau chorai kiekviename veiksmo: vyrų, moterų, mišrūs, ir šiuo kartu jie ypatingai stipriai pasireiškė. Daug darbavosi chormeisteriai Audronė Gaiziūnienė ir Alfonsas Gečas, vadovaujant dirigentui Arūnui Kaminskui. Operos parinkimas daugeliu atžvilgių buvo labai sėkmingas. Visas turinys labai patriotiškas, stipri kovos dėl laisvės atmosfera. Išryškėja herojaus Telio šeimos meilė.

x Balfu Beverly Shores metinis susirinkimas bus birželio 20 d., penktadienį, 6:30 val. v. skyriaus pirmininko inž. Kazimiero Pociaus namuose. Šioje mažoje lietuvių kolonijoje beveik visi lietuviai yra Balfu skyriaus nariai ir rėmėjai.

x Susivienijimo Lietuvių Amerikoje šimto metų minėjimo ir 62 seimo programos knyga, spausdinama dail. Vlodo Vijeikio spaustuviėje, netrukus išeis iš spaudos. Knyga spaudai paruošė Viktoras Utaras. Seimas įvyks birželio 30 - liepos 3 d., Essex viešbutyje.

x Linda ir Algis Sereikos, La Grange Park, Ill., gražino laimėjimų šakneles su 26 dol. auka. Nuosirdus aciu už lietuviško žodžio rėmimą.

x Dr. A. Konce, Mill Valley, Cal., dr. Antanas Razma, Willmington, Ill., lietuviškos spaudos rėmėjai, gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas pridėjo po 25 dol. auką. Nuosirdus aciu.

x A. Paškus, Mississauga, Ont., Kanada, gražino laimėjimų šakneles, pridėjo 25 dol. auką, o laiškuose rašo, kad mūsų visa šeima „Draugą“ skaito, jo laukia, todėl ir pridėda auką, taip pat linki geros sėkmės dabar ir ateityje, o ypatingai gero pasisekimo renginių komitetui. Labai dėkojame už auką ir linkėjimus.

x A. Musteikis, Detroit, Mich., gražindamas laimėjimų šakneles pridėjo 20 dol. auką su priedašu: „...siunčiu auką, prisidedu prie talkos - „Draugui“ paremti“. Labai aciu mūsų mielam rėmėjui.

stiprus ir romantiškas momentas tarp Habsburgo princesės ir šveicarų patrioto. Daug religinių giesmių ir maldų, skambanti muzika ypač kai ją perteikė arti 50 profesionalų muzikantų, daugiausia iš Lyric operos. Kaip šį pajėgų simfoninį orkestrą, taip ir solistų chorų dainavimą profesionališkai vedė mūsų dirigentas Arūnas Kaminskas. Jo mostai buvo lengvi užtikrinti, solistų įstojimus ne tik nurodymas ranka, bet tarpais ir lūpomis jų melodijų pradžių negirdimai perteikdamas. Solistų sudėtis parinkta labai rūpestingai. Sol. Gina Čapkauskienė, atskridusi iš Kanados, turėjo progos pasireikšti visu koloratūrinio soprano skambumu. Aldona Stempuzienė, Telio žmonos vaidmeny, parodė tiek nuoširdumo ir sugebėjimo scenoje rodyti jaunuolio žingsniais ir mostais. Amerikiečiai Tomas Zielinski, Telio vaidmeny, ir Darell Rowader (šveicarų patriotas), nustebinę publiką rūpestingu savo vaidmenų lietuvišku parengimu. Jonas Vaznelis su didele rimitimi ir balso skambumu atliko net du vaidmenis - Melshtalio ir Fuersto, abiejų patriotų šveicarų. Austrių gubernatoriaus Gesslerio vaidmenį autoritetingai ir su reikiamu balso skambumu atliko Vytautas Paulionis, rodyšis ir Toronto operų bendrovės pasta-

tymuose. Paslaugus mūsų operai talkininkas yra ir solistas, japonų kilmės, Edvardas Ozaki. Okupantų austrų kapitono vaidmeny tvirtai laikėsi Julius Savrimas. Muzikos doktoratą pasiekęs Bronius Kazėnas debiutavo mūsų operoje skerdžiaus Leutholdo vaidmeny. Dažnai girdimas parengimuose solistas Vaclovas Momkus buvo medžiotojo vaidmeny, Grakštus Violetos Karosaitės paruostas ir jos sukurtais kostiumais paruostas baletas, kuriame pasireiškė kelios šokėjų grupės.

Žiūrovus stebino spalvingos dekoracijos su Šveicarijos kalnais, uolomis mūro trobomis, ežerais. Buvo rasti ir sunkūs sprendimai kaip praversti laivą, plaukiantį vandeniu scenos gilumoje. Buvo matyti miškai ir buvo pasiekta išpūdingų scenos efektų: audros, perkūnijos, lietus. Dekoracijos buvo galima publikai matant pakeisti per porą minučių. Dekoracijos ir kostiumai atgabenti iš Milano. Grimo ir perukų uždėjime sėkmingai pasidarbavęs Julius Balutis su amerikiečiais talkininkais.

Režisierių Peter Amster yra režisavęs jau apie šimtą pastatymų. Šią operą ruošiant savo dalį atidavė ir akompanistas Robertas Mockus.

Žiūrovų buvo daug prisirinkę, pilna salė. Visus nuteikė pradžioje su orkestru sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Opera užsėdė keturias valandas, bet publika

„Viliaus Telio“ operos du solistai - Vilius Telis - Thomas Zielinski ir šveicaras patriotas - Darell Rowader.

Nuotr. J. Tamulaičio

sekė su dideliu susidomėjimu ir pabaigoje sukėlė dideles ovacijas. Šveicarų kovos už laisvę dvasia atsispindėjo. „Tesaugo dangus tikrąją meilę... Te senovės laikai mūsų dienom prabyla... Stokit būrin ir visi Jūs apginkit laisvę...“

Į šiuos jubiliejinius, mūsų operai švenčiant 30 m. sukaktį, pastatymus, kai kurie lietuviškai atskrido iš Floridos, iš Kalifornijos ar automobiliais atvažiavo iš Washingtono, ir visi buvo labai patenkinti, reikšdami pagarbą Operos chorams, solistams. Choro valdyba: pirm. Vytautas Radzius, Vaclovas Momkus, Eglė Rūkstelytė - Sundstrom, Jurgis Vidžiūnas, Algirdas Putrius, Valerija Žadeikienė, Leonas Bildušas. Skirstydami daugelis kalbėjo, kad čia turbūt buvo sunkiausias mūsų operos pastatymas.

Pažymėtinas pilnas programos leidinys, papuostas dail. A. Sutkuvienės viršeliu. Programoje įrašyta šios operos pastatymo dedikacija: „Prisimindami pirmąsias žudynių aukas 1941 m. Lietuvoje, šį „Viliaus Telio“ operos pastatymą skiriame tiems, kurių rankos nesurakintos, bet kurių lūpos užčiautos savame krašte tiesos žodžiui išpažinti ir visiems kovojusiems, žuvusiems ir šiuo metu tebekovojantiems už Lietuvos laisvę“.

J. Pr.

SMAGU PRISIMINTI

Ūkininkai derlių nuima rudenį, o jaunimas pavasarį, nes tada baigiami mokslo metai. Tarp daugelio jaunuolių baigusiuju tarpe, randame ir lietuviškų pavardžių. Mes juos džiaugsmingai sutinkame, nes mūsų tautos dalis ir pasididžiavimas.

Viena iš tų darbščiuju lietuvaiciu yra Rūtelė Rasutytė, baigusi universitetą ir pradėjusi savarankišką darbą. Jos nueitas kelias toks pat kaip ir visų jaunuolių: pradžios mokykla, gimnazija ir universitetas. Tik deja, ne visi išdrįsta praverti akmenines duris. Rūtelė buvo viena iš tų drąsiųjų, pasirinko Illinois universitetą. Pradėjo Chicagoje, baigė Bloomingtone. 1984 m. užbaigė visus kreditus iš medicinos technologijos, o 1985 m. atliko vienerių metų praktiką šv. Juozapo ligoninėje. 1986 m. sėkmingai baigė praktikos darbus ir išlaikė valstybinius egzaminus. Dabar dirba didžiulėje Rush Prsbyterian-Lucas ligoninės laboratorijoje savo specialybeje - chemijos srityje.

Būdamą lietuvaite aktyviai dalyvavo lietuviškoje veikloje. Baigė K. Donelaičio lituanistinę mokyklą, šoko „Grandies“ tautinių šokių ansamblyje, dalyvavo skautiškoje veikloje. Dabar yra skautė akademikė. Mėgsta sportuoti (slidinėti), keliauti, o laisvalaikiu ir prie pianino atsistėsti.

Dr. Petras ir Aldonas Rasučiai gražiai tautinėje dvasioje išaugino savo šeimą. Trys šeimos nariai baigė aukštuosius mokslus ir dirba savo specialybose. Keturiasdešimties metų, greitai baigs univer-

IŠ ARTI IR TOLI ARGENTINOJE

— Rosario mieste lietuvių aplankė vysk. P. Baltakis, jiems atlaikė šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje iškilmingas šv. Mišias ir dalyvavo jų susirinkimuose ir pokalbiuose. Aplankė parapijos mokyklą „Republica de Lituania“, sešesdešimties lietuvių įstaigas. Vertėju, kur reikėjo paaiškinimų, buvo kun. J. Margis. Taip pat dalyvavo pokalbyje su televizija.

— Berisso lietuvių vysk. P. Baltakį sutiko iškilmingai kartu su atvykusiu marijonų įstaigų vizituoti marijū provincijolu kun. V. Rimšeliu. Į Berisso nuvežė A. Mikučionis. „Mindaugo“ draugijos namuose buvęs argentinieškas „asado“ (keptos mesos puota). Be to, vysk. P. Baltakis kartu su marijonų provincijolu kun. V. Rimšeliu turėjo audienciją pas Avellenados vyskupą, paskirtą La Platos arkivyskupui, Antonio Quarracino ir Buenos Aires kardin. Carlos Aramburu. Audiencijai turėjo ilgokus pasikalbėjimus.

— Buvęs šv. Cecilijos choro narys Bronius Verbecikas jau prieš kurį laiką persikėlė į St. Luis provinciją ir apsigyveno Merlo mieste. Ši Buenos Aires turi gražų namą, bet gyvena Merlo mieste, kuris esąs švarus ir oras ten labai geras. Jis kas antras mėnuo atvyksta į Buenos Aires apžiūrėti savo namo. Dabar buvo atvykęs balandžio 1 d., aplankė lietuvių Aušros Vartų parapiją ir šv. Cecilijos chorą.

— A. a. Stasys Augys, 84 metų amžiaus, mirė kovo 14 d. Kileš iš Žemaitijos. Palaidotas Lanus kapuose.

— A. a. Jonas Baublys, 85-rių metų amžiaus, mirė kovo 10 d. Palaidotas Lanus kapinėse. Nuliūdime liko dvi dukterys. Palaidotas prie anksčiau mirusių žmonos ir sūnaus kapų. Buvo kileš iš Perlojos.

— A. a. Kazimieras Dagys, 90 metų amžiaus, mirė Berisso mieste. Visą laiką gyveno šiame mieste ir vedė Teklę Vaišnoraitę, su kuria išaugino sūnų ir dukterį. Nuliūdime liko sūnus ir sūnūs bei duklė, taip pat kiti giminės Argentinijoje ir Kanadoje.

— Dr. Jonas Simanaukas, širdies ligų specialistas ir chirurgas, vadinamas „lietuvių gydytoju“ laisvu laiku domis muzika ir yra vadovavęs mergaičių chorui „Zibutėms“. Jo žmona - Irena Velickaitė yra Susivienijimo Lietuvių Argentinijos kultūrinės sekijos pirmininkė, rengianti kultūrinis vakarus. Sūnus Tristanas buvo Jaunimo sąjungos pirmininkas, dabar baigia biologiją. Jų duklė Izolda yra Jaunimo sąjungos pirmininkė, studijuoja astronomiją, yra iškėskusi ir augina dukrelę, bet neapleidžia ir lietuviškos veiklos. Tai viena iš veikiųjų Argentinijos lietuvių šeimų, kurią pažįsta ne tik Argentinijos lietuviai, bet ir svečiai iš kitų kraštų.

— Vysk. Paulius Baltakis, OFM, aplankęs kitas lietuvių kolonijas Pietų Amerikos valstybėse, apsilankė Argentinijoje ir dalyvavo visuose lietuvių susibūrimuose, laikė lietuviškus pamaldas, tvirtino juos religiška ir tautiška. Plačiau parašysime apie vyskupo atsilankymą vėliau.

sitetą. Viena dukrelė Vilija sukūrė lietuvišką šeimą ir augina du lietuviukus. Džiaugsmas tėveliams vaikų pasiekimais, džiaugsmas ir lietuviškai visumenei, turint susipratusių lietuvių profesionalų.

J. Plačas

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. - 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Sėstadi. 9 v. r. iki 1 val. d.